

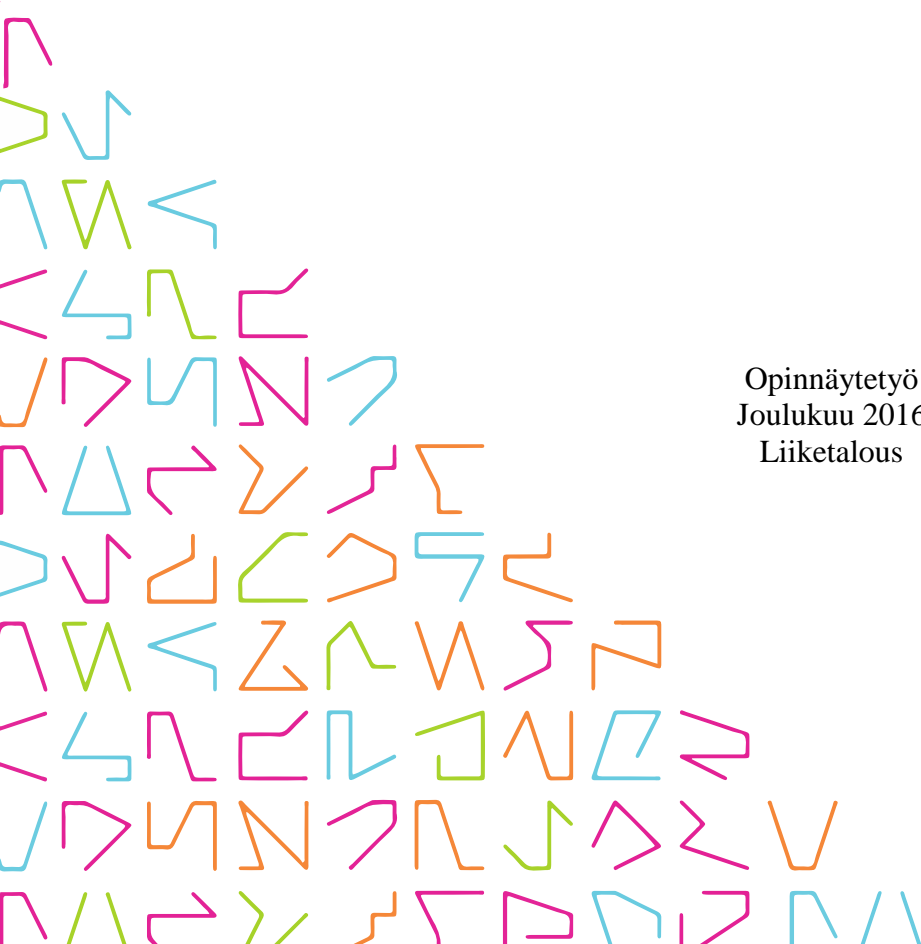

TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

TILINPÄÄTÖSANALYYSI – PORIN K-RAUTA OY

Jukka Lemponen

Opinnäytetyö
Joulukuu 2016
Liiketalous

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Liiketalous
Taloushallinto

LEMPONEN JUKKA:
Tilinpäätösanalyysi - Porin K-rauta Oy

Opinnäytetyö 49 sivua, joista liitteitä 10 sivua
Joulukuu 2016

Tämän opinnäytetyön tarkoitus oli laatia toimeksiantajayritykselle tilinpäätösanalyysi yrityksen vuosien 2012 – 2015 tilinpäätöksistä. Toimeksiantajayritys on Porissa toimiva K-raudan toimipiste. Opinnäytetyön tavoite oli selvittää toimeksiantaja yrityksen taloudellinen tilanne ja sen kehittyminen lähivuosina, sekä saatujen tulosten analysointi eri tunnuslukujen avulla. Erityishuomio analyysissä oli yrityksen kannattavuudessa, vakavaraisuudessa ja maksuvalmiudessa.

Opinnäytetyö alkaa tilinpäätöksen ja sen eri osien teorialla. Tämän jälkeen käsittelyssä on tilinpäätösanalyysin teoria ja siihen liittyvät taseen ja tuloslaskelman oikaisut, sekä tunnusluvut. Analyysin teoriaosuus pohjautuu kirjanpitolakiin ja alan kirjallisuuteen. Teoriaosuuden jälkeen vuorossa on toimeksiantajayrityksen tilinpäätösanalyysi ja analyysin tulosten esittäminen. Työn lopussa on yhteenveto analyysin tuloksista ja johtopäätökset.

Tunnuslukuanalyysin tuloksena voidaan todeta, että case yrityksen taloudellinen tilanne on hyvällä pohjalla. Yrityksen kannattavuuden tunnusluvut vastaavat ja jopa ylittävät useana vuonna toimialan yleisen keskiarvon Toimeksiantajayritys on tehnyt hyvin voittoa jokaisena vuotena 2012 – 2015 ja se käyttää tehokkaasti pääomaa tuloksen tekemiseen. Toimeksiantajayrityksen tulokset vakavaraisuuden osalta ovat tyydyttäviä ja tämä on selkeä haaste yritykselle tulevaisuudessa. Maksuvalmiuden osalta yrityksen tulokset ovat kohtalaisia ja yritys pystyy suoriutumaan lyhyen ajan maksuvelvoitteistaan.

Asiasanat: tilinpäätösanalyysi, tunnusluvut, tilinpäätös, yrityksen taloudellinen tilanne

ABSTRACT

Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Administration
Financial Management

LEMPONEN JUKKA:

The Analysis of the Financial Statements of K-rauta, Pori

Bachelor's thesis 49 pages, appendices 10 pages
December 2016

The objective of this thesis was to make a financial analysis for commissioning company by using the company's financial statements from the years 2012 – 2015. The case company was a branch of K-rauta located in Pori, Finland. The goal of this thesis was to find out the commissioning company's financial status and how it has developed in recent years, as well as to analyze and draw conclusions from the results. The analysis especially focused on the financial solidity, liquidity and the profitability of the company.

The thesis begins with the theory on the financial statements and its different parts. After that the thesis deals with the theory on financial statement analysis, the adjustments of the income statement and balance sheet and also the key figures of business. The theoretical part of this thesis is based on the Bookkeeping Act and the literature of the field. After the theoretical section, the financial statement analysis of the commissioning company and the results of the analysis are presented. In the end of the thesis, the results of the analysis are summarized and the conclusions drawn.

The financial situation of the commissioning company is on solid grounds based on the results of the analysis. The company's key figures of profitability are in line with and even surpass the industrial average in several years. The case company has made a good profit each year from 2012 to 2015 and uses its capital effectively to make profit. Considering the financial solidity, the case company's results are average, which will be a challenge in the future. The liquidity of the company is moderate and the company will survive its short-term debts.

Key words: financial statement analysis, key figures, financial statements, financial status of a company

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	TILINPÄÄTÖS	6
	2.1 Yleistä tilinpäätöksestä	6
	2.2 Tuloslaskelma	6
	2.3 Tase	8
	2.4 Liitetiedot.....	8
	2.5 Rahoituslaskelma	9
	2.6 Toimintakertomus	10
3	TILINPÄÄTÖSANALYYSI.....	11
	3.1 Yleistä tilinpäätösanalyysistä.....	11
	3.2 Tilinpäätösanalyysin rajoitukset	11
	3.3 Tuloslaskelman oikaisu.....	12
	3.4 Taseen oikaisu.....	12
4	TALOUDEN TUNNUSLUVUT	14
	4.1 Kannattavuus	14
	4.2 Pääoman tuotto	16
	4.3 Vakavaraisuus	17
	4.4 Maksuvalmius	19
	4.5 Käyttöpääoman kiertoajat	21
5	TOIMEKSIANTAJAYRITYKSEN TILINPÄÄTÖSANALYYSIN TULOKSET	23
	5.1 Kannattavuus	23
	5.2 Vakavaraisuus	28
	5.3 Maksuvalmius	30
	5.4 Kassavirtalaskelma	32
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	35
	LÄHTEET.....	38
	LIITTEET	39
	Liite 1. Kululajikohtainen tuloslaskelman kaava	40
	Liite 2. Taseen kaava.....	42
	Liite 3. Toimeksiantajayrityksen oikaistu tuloslaskelma	44
	Liite 4. Toimeksiantajayrityksen oikaistu tase vastaavaa	45
	Liite 5. Toimeksiantajayrityksen oikaistu tase vastattavaa	46
	Liite 6. Toimeksiantajayrityksen kassavirtalaskelma.....	47
	Liite 7. Toimeksiantajayrityksen haastattelu.....	48

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni aiheeksi valitsin tilinpäätösanalyysin toimeksiantajayritys Porin K-raudalle. Tilinpäätösanalyysi opinnäytetyönä täydentää hyvin valitsemaani taloushallinnon suuntautumista ja oli näin luonteva valinta opinnäytetyön aiheeksi. Työn tavoitteena on laatia tilinpäätösanalyysi toimeksiantajayritykselle ja analysoida yrityksen taloudellista tilaa eri talouden tunnuslukujen avulla. Yrityksen kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat tämän tilinpäätösanalyysin tarkkailun kohteena. Opinnäytetyön keskiössä on siis toimeksiantajayritykseltä saatujen tilinpäätöstietojen analysointi ja tilinpäätösanalyysin laatiminen, jolla päästään työn tavoitteeseen.

Toimeksiantajayritys on Porissa toimiva K-raudan toimipiste, joka on suhteellisen iso toimija Länsi-Suomessa. Yritys on vuodesta 2012 lähtien toiminut Porissa ja se on osa Keskon K-rauta ketjua. Henkilöstöä Porin K-raudassa oli vuonna 2015 25 henkilöä ja liikevaihto samana vuonna oli hieman yli 9 miljoonaa euroa.

Opinnäytetyön tiedonhaussa suurimmassa osassa ovat toimeksiantajayritykseltä saadut tilinpäätökset. Analysoitavana on yrityksen vuosien 2012 - 2015 tilinpäätöstiedot. Työn teoriaosuudessa on käytetty monipuolisesti eri kirjalähteitä, joiden pohjalta myös tilinpäätösanalyysi tässä työssä tehdään. Työn teoriaosuus pohjautuu pitkälti kirjanpitolakiin, josta monet työssä esiintyvät termit ja säädökset ovat peräisin. Opinnäytetyö käsittelee ensin tilinpäätökseen ja tilinpäätösanalyysiin liittyvää teoretietoa. Tämän jälkeen käsittelyssä on toimeksiantajayrityksen tilinpäätösanalyysi ja analyysin tulokset. Työn loppuosasta löytyvät johtopäätökset analyysin tuloksista ja omaa pohdintaa.

2 TILINPÄÄTÖS

2.1 Yleistä tilinpäätöksestä

Tilinpäätösten laatiminen pohjautuu siihen faktaan, että kaikki Suomessa liiketoimintaa harjoittavat yritykset ovat kirjanpitovelvollisia. Kirjanpitolaki (KPL) ja Kirjanpitoasetus (KPA) yhdessä määrittelevät säännöt, joita kaikkien kirjanpitovelvollisten tulee noudattaa tilinpäätöstä laatiessaan. Kirjanpitolaki määrittelee, mitä tietoja yrityksen tulee esittää tilinpäätöksessään ja antaa myös säännöt sille, miten tieto tulee esittää. (Kallunki & Kytönen 2007, 15; Salmi 2012, 23.)

Kirjanpitolain mukaan yrityksen on tilikaudeltaan laadittava tilinpäätös, joka muodostuu tuloslaskelmasta, taseesta, rahoituslaskelmasta, sekä edellisten liitteinä ilmoitettavista liitetiedoista. Yrityksen tulee myös sisällyttää tilinpäätökseensä toimintakertomus, josta ilmenee kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymistä ja tulevaisuuden näkymiä koskevat tiedot. Tietojen oikeellisuuden kannalta on erityisen tärkeää, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kirjanpitovelvollisen liiketoiminnan tuloksesta ja taloudellisesta tilanteesta. Taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman jokaisesta erästä on esitettävä vastaava tieto myös viimeistä edelliseltä tilikaudelta, jotta vertailu yrityksen taloudellisen tilanteen kehittymisestä on mahdollista. (Kallunki & Kytönen 2007, 16; Ihantola, Leppänen, Kuhanen & Sivonen 2012, 168-169; Salmi 2012, 26.)

2.2 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma esittää nimensä mukaisesti yrityksen tuloksen muodostumiseen liittyviä lukuja, jotka ovat jo syntyneet yrityksen liiketoiminnassa. Näin saadaan selvyys siitä, miten tilikauden tulos on muodostunut. Tuloslaskelma käsittelee siis mennyttä aikaa ja jo syntyneitä tuloksia, eikä niinkään mitä tulee tapahtumaan tulevaisuudessa. Yrityksen tilinpäätöstä tutkiessa lukijan on tärkeää hahmottaa yrityksen talouden nykytila ja tässä tuloslaskelma on tärkeässä roolissa. (Salmi 2012, 30.)

Tuloslaskelma kertoo yrityksen liiketoiminnan tuloksen tietyltä ajanjaksolta, yleensä kuukausi-, kvartaali- tai vuositasolla. Useimmat yritykset joutuvat vähintään kerran vuodessa esittämään tuloksensa julkisesti vuosittaisen veroraportoinnin vuoksi. Yhä useampi

yritys kokoaa tuloslaskelman kuukausi- tai kvartaalitasolla, sillä sen sisältämä informaatio on tärkeää yrityksen taloudellisen päätöksenteon kannalta myös lyhyellä aikavälillä. (Gill, Osgood & Chatton 2009, 21.)

Tuloslaskelma esitetään joko kululaji- tai toimintokohtaisena. Kululajikohtainen tuloslaskelmakaava on yleisimmin käytetty kaava, joka esitetään myös työn liitteissä (liite 1). Toimintokohtaista tuloslaskelman kaavaa käyttävät Suomessa ainoastaan suuret kansainväliset yritykset. (Tölli 2006, 160; Salmi 2012, 47.)

Lyhennetty tuloslaskelman kaava

Joissain tapauksissa kirjanpitovelvollisen on mahdollista laatia lyhennetty tuloslaskelma. Lyhennytyssä tuloslaskelmassa pitkän tuloslaskelman kohdat 1-5 yhdistetään, jolloin saadaan tulokseksi **Bruttotulos**. Bruttotuloksen jälkeen kaava jatkuu samaan tapaan kuin pitkässä tuloslaskelman kaavassa. (Tölli 2006, 162.)

1. ” + LIIKEVAIHTO
  2. +/- Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos
  3. + Valmistus omaan käyttöön
  4. + Liiketoiminnan muut tuotot
  5. - Materiaalit ja palvelut
- = **Bruttotulos** ”

(Tölli 2006, 162)

Kirjanpitoasetus sallii lyhennetyn tuloslaskelmakaavan käyttämisen **pienille kirjanpitovelvollisille**. Pieneksi kirjanpitovelvolliseksi luetaan yritys, jonka päätyneellä ja sitä edeltäneellä tilikaudella on ylittynyt enintään yksi seuraavista:

1. ”liikevaihto tai sitä vastaava tuotto on 3 400 000 euroa
2. taseen loppusumma on 1 700 000 euroa
3. palveluksessa on ollut keskimäärin 25 henkilöä (KPA 1:1 §).”

(Tölli 2006, 162.)

2.3 Tase

Tase kuvastaa yrityksen varantoja ja sen tarkoituksena on antaa tilinpäätöksen lukijalle ymmärrys yrityksen taloudellisesta asemasta ja sen omaisuudesta tilikauden päätöshetkellä. Tase kertoo lukijalle, miten yritys on rahoittanut toimintansa, eli missä suhteessa yrityksen toimintaa on rahoitettu omalla ja vieraalla pääomalla. (Salmi 2012, 35.)

Tase kertoo yrityksen taloudellisen tilanteen tietyllä ajanjaksolla ja se sisältää kaksi toisiaan täydentävää osiota: vastaavaa- ja vastattavaa puolen. Yksinkertaisimmillaan selitetynä tase on yrityksen muotokuva tietyssä ajankohtana. (Horngren, Sundem, jne. 2014, 9.)

Taseen vastaavaa-puoli kuvaa yrityksen liiketoimintaan sitoutuneita pääomia ja ne on esitetty taseessa **likvidiysjärjestyksessä**. Omaisuuserät jotka ovat vaikeimmin muutettavissa käteiseksi rahaksi, ilmoitetaan ensimmäisenä taseessa. Likvidit omaisuuserät, kuten käteisvarat, ilmoitetaan puolestaan viimeisenä. Vastaavaa-puoli koostuu pysyvistä vastaavista ja vaihtuvista vastaavista. Pysyvät vastaavat ovat pitkäaikaisia tulon muodostumiseen vaikuttavia omaisuuseriä, joiden oletetaan tuottavan yritykselle tuloa useampana tilikautena. Vaihtuvat vastaavat puolestaan tuottavat yritykselle tuloa ainoastaan yhden tilikauden ajan. (Yritystutkimus ry 2011, 27; Salmi 2012, 63.)

Taseen vastattavaa kertoo tilinpäätöksen lukijalle sen, miten yrityksen liiketoimintaan sitoutuneet pääomat on rahoitettu. Yrityksen oma pääoma esitetään ensin ja tämän jälkeen yrityksen vieras pääoma. Taseen kaava on esitetty työn liitteissä (liite 2), joka on sama kaikille kirjanpitovelvollisille. (Yritystutkimus ry 2011, 27.)

2.4 Liitetiedot

Kirjanpitolaki ja Kirjanpitoasetus velvoittavat yritystä sisällyttämään tilinpäätökseensä taseen liitetiedot, joiden tarkoitus on helpottaa tilinpäätöstietojen lukemista. Taseen liitetiedoista on selvittävä seuraavat asiat:

- Oikean ja riittävän kuvan antaminen yrityksen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta

- selostus, jos on poikettu yleisistä tilinpäätösperiaatteista (Salmi 2012, 84.)

Tärkeää on tuntea yrityksen tilinpäätöksessä käytetyt arvostus- ja jaksotusperiaatteet ennen kuin tilinpäätösinformaatiota aletaan tarkemmin analysoida. Jos yrityksen aikaisempiin laadintaperiaatteisiin on tehty muutoksia, on muutokset tuotava selkeästi ilmi taseen liitetiedoissa ja liitetiedoista on myös selvittävä parannetaanko vai huononnettaanko muutoksilla tulosta. Tuloslaskelman liitetiedoista olennaisimpia ovat liikevaihdon toimialoittainen ja maantieteellisten markkina-alueiden mukainen jakautuminen, jota tarvitaan yrityksen kehitystä arvioitaessa. Liiketoiminnan muut tuotot on eriteltävä liitetiedoissa, jotta saadaan selvyys muiden tuottojen määrästä ja mistä ne ovat muodostuneet. Suunnitelman mukaiset poistot ja niiden muutosten erittely liitetiedoissa selventää tuloksen muodostumista. (Salmi 2012, 84-85.)

Taseen liitetietoihin yrityksen tulee sisällyttää selvitykset mahdollisista aineettomien hyödykkeiden aktivointi- ja poistoperusteista. Liitetiedoista on käytävä ilmi myös vaihtomaisuuden ja arvopaperien kirjanpito- ja jälleen hankintahinnat. Jos yrityksen omassa pääomassa on tapahtunut muutoksia, tämän tulee selvitä liitetiedoista. Muutokset omassa pääomassa viestivät voitonjaosta ja markkinoilta saadusta lisärahoituksesta. Pakolliset varaukset kertovat usein yrityksen toimintaan liittyvistä riskeistä. Liitetiedoista käy ilmi myös yrityksen vieras pääoma, joka on jaettu lyhytaikaiseen, pitkäaikaiseen ja erittäin pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan. (Salmi 2012, 85-86.)

2.5 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmasta käy ilmi kirjanpitovelvollisen rahaliikenne, eli rahavarojen lähteet ja niiden käyttö tilikauden aikana. Kirjanpitoasetus 2:1§ määrittelee, että rahoituslaskelmasta on ilmentävä liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Julkisten osakeyhtiöiden, osakeyhtiöiden, sekä osuuskuntien on laadittava rahoituslaskelma ja sisällytettävä se tilinpäätökseen. Mikäli yksityinen osakeyhtiö tai osuuskunta on ns. pieni kirjanpitovelvollinen voi se jättää rahoituslaskelman tekemättä. (KPL 3:1.3§) Rahoituslaskelmalle ei ole määritelty tarkkaa kaavaa, jota yrityksen on noudatettava, mutta sen tulee sisältää edellä mainitut yrityksen rahavirrat. (Ihantola, Leppänen ym. 2012, 190.)

Liiketoiminnan rahavirta kertoo, missä määrin yritys on liiketoiminnan avulla pystynyt tilikauden aikana tuottamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, tuoton maksamiseen oman pääoman sijoittajille, investointeihin ja lainojen maksuun turvautumatta ulkopuolisiin rahoituslähteisiin. Kirjanpitolautakunnan yleisohje määrittelee, että liiketoimintaan luetaan mukaan myös yrityksen muu toiminta, jota ei voi tulkita investointi- tai rahoitustoimintana. Investointien rahavirta kertoo yrityksen rahavirran käytön, jonka se on käyttänyt investointien tekemiseen. Investointien tavoitteena on tulevan rahavirran mahdollistaminen pitkällä aikavälillä. Rahoituksen rahavirrat kertovat yrityksen oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana. (Ihantola, Leppänen ym. 2012, 191.)

Rahoituslaskelman voi laatia joko suorana- tai epäsuorana rahoituslaskelmana. Suorassa rahoituslaskelmassa liiketoiminnan rahavirta esitetään bruttoperusteisena, joka pohjautuu tuloslaskelman eriin. Nämä erät muutetaan maksuperusteisiksi rahoituslaskelmaa varten. Epäsuorassa rahoituslaskelmassa liiketoiminnan rahavirta esitetään nettoperusteisesti ja se alkaa tuloslaskelman välituloksesta, jota oikaistaan liiketoiminnan rahavirran selvittämiseksi. Kirjanpitolautakunnan yleisohje suosittelee kirjanpitovelvollista käyttämään suoraa rahoituslaskelmaa. (Ihantola, Leppänen ym. 2012, 191.)

2.6 Toimintakertomus

Toimintakertomuksesta on käytävä ilmi tiedot kirjanpitovelvollisen liiketoiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Toimintakertomukseen on sisällytettävä tiedot olennaisista tapahtumista tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen. Myös arvio tulevasta kehityksestä, sekä selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta on ilmentävä toimintakertomuksesta. Toiminnan kehittymistä koskevat tiedot voivat olla yksittäisiin tilinpäätöksen eriin liittyviä huomioita tai laajoja havaintoja esimerkiksi muutoksista yrityksen toimialalla. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä voi sisältää esimerkiksi ennusteita eri toimialojen kehitysnäkymistä. Tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuutta voidaan selvittää kertomalla tutkimus ja kehitystoiminnan investointien kustannusten määrästä tai mahdollisista projekteista. (Ihantola, Leppänen ym. 2012, 200-201.)

3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

3.1 Yleistä tilinpäätösanalyysistä

Tilinpäätösanalyysia käytetään työkaluna eri yritysten taloudellisen tilan tarkkailuun samalla ajanhetkellä, tai yksittäisen yrityksen taloudellisen tilanteen kehittymiseen eri ajanjaksoilla. Tilinpäätösanalyysi voidaan karkeasti jakaa kolmeen osaan: suoriteperusteiseen tilinpäätösanalyysiin, rahavirta-analyyseihin ja markkinaperusteiseen analyysiin. (Kallunki & Kytönen 2007, 14.)

Suoriteperusteinen tilinpäätösanalyysi toteutetaan nimensä mukaisesti kirjaamalla menot ja tulot niiden syntyessä ja ne jaksotetaan tarvittaessa eri tilikausille kuluiksi ja tuotoiksi. Rahavirta-analyysi seuraa vain rahan liikkeitä, eikä menojen ja tulojen kohdistaminen eri tilikausille ole tässä analyysissä olennaista. Markkinaperusteinen tilinpäätösanalyysi pohjautuu osakemarkkinoilta saatavaan informaatioon, jota yhdistellään tilinpäätösinformaation kanssa. (Kallunki & Kytönen 2007, 14.)

Tilinpäätösanalyysi tuottaa yrityksen sidosryhmille tärkeää tietoa sen taloudellisesta tilasta. Eri sidosryhmät ovat kiinnostuneita tilinpäätöksen eri näkökulmista, riippuen sidosryhmän omista intresseistä yritystä kohtaan. Esimerkkeinä voidaan mainita oman pääoman ehtoiset sijoittajat, jotka ovat erityisen kiinnostuneita yrityksen kyvystä maksaa tuottoa sijoitetulle pääomalle. Tavarantoimittaja puolestaan on kiinnostunut yrityksen maksuvalmiuden tasosta ja pystyykö se suoriutumaan maksuvelvoitteistaan. Yrityksen kannattavuus, vakavaraisuus, maksuvalmius ja toiminnan tehokkuus ovat tilinpäätösanalyysin keskeisin sisältö ja näitä ominaisuuksia myös eri sidosryhmät tarkastelevat. (Kallunki & Kytönen 2007, 14.)

3.2 Tilinpäätösanalyysin rajoitukset

Tärkeää tilinpäätösanalyysia laatiessa on käyttää **valideja** talouden tunnuslukuja, eli tunnusluku oikeasti mittaa sitä asiaa, mitä sen on tarkoituskin mitata. Käytettävän tunnusluvun tai mittarin on oltava myös oikea tutkittavan liiketoiminnan laajuuteen nähden. Käytettävän tunnusluvun on oltava myös ennen kaikkea luotettava (**reliabiliteetti**). Tunnusluku ei saa olla riippuvainen esimerkiksi mittaajasta tai muusta tekijästä. Tunnusluvun

laskukaavan oikeellisuus ja sen ymmärrettävyys on tärkeää, jotta tilinpäätöksen lukija varmasti tiedostaa itse mitä on mittaamassa. (Salmi 2012, 140-141.)

Tilinpäätöstä luettaessa on muistettava, että tilinpäätöksestä lasketut tunnusluvut pelkistävät yrityksen laajaa kokonaisuutta. Yhteen tunnuslukuun ei tulisi sokeasti luottaa, vaan tunnuslukuja tulee olla useita, että yrityksen taloudellisesta tilanteesta voidaan tehdä johtopäätöksiä. Tunnuslukuja tulkitessa on otettava huomioon pidempi aikaväli ja yhden kauden tunnusluvuista tehtäviä johtopäätöksiä tulisi välttää. (Salmi 2012, 122-123.)

3.3 Tuloslaskelman oikaisu

Tuloslaskelman oikaisujen tavoitteena on antaa tilinpäätöksen lukijalle yrityksen liiketoiminnan volyyymistä ja kannattavuudesta mahdollisimman oikea ja vertailukelpoinen kuva. Oikaisujen tarkoitus on antaa tulos, joka vastaa mahdollisimman hyvin yrityksen säännöllisen ja ennustettavan liiketoiminnan tulosta. (Salmi 2012, 144-145.)

Liikevaihto kirjataan oikaistuun tuloslaskelmaan saaduista tuotteiden ja palvelujen myyntituotoista, joista on vähennetty annetut alennukset, sekä verot. Mikäli yritys käyttää osatuloitusta, tämä sisällytetään liikevaihdon erään. Teollisessa yrityksessä valmistus omaan käyttöön voi olla merkittävän suuri osa liiketoiminnan laajuutta. Tämän erän kustannukset on oikaistussa tuloslaskelmassa näkyvissä kuluina ja taseessa pysyvinä vastaavina. Liiketoiminnan muut tuotot koostuvat useasta erästä, jotka ovat säännöllisiä ja muita kuin liiketoiminnasta ansaittuja tuloja. Kertaluontoiset tulot, kuten pysyvien vastaavien myyntivoitot poistetaan muista tuotoista, jotta oikea kuva saaduista tuloista säilyy. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot korjataan tuloslaskelmaan varaston muutoksella. Poistot kirjataan tuloslaskelmaan suunnitelman mukaisina, ja ne korjataan maksimipoistojen mukaisiksi, jos kirjatut poistot selkeästi ylittävät Evlin määrittelemät maksimipoistorajat. (Yritystutkimus ry 2011, 17-22; Salmi 2012, 145-148.)

3.4 Taseen oikaisu

Taseen oikaisuisissa tarkoituksena on poistaa yrityksen vastaavien erät, joilla ei ole todellisuudessa tulontuottamiskykyä. Varallisuus, joka ei ilmene taseesta puolestaan merkitään oikaistuun taseeseen, jotta saadaan mahdollisimman oikea kuva yrityksen varallisuudesta. (Salmi 2012, 153.)

Oikaistuun taseeseen kirjataan aineettomien hyödykkeiden osalta ne menoerät, joista todennäköisesti kertyy tulevaisuudessa niitä vastaava tulo. Muut aineettomat hyödykkeet, joista ei ole odotettavissa tuloa tulevina vuosina eliminoidaan ja vähennetään omasta pääomasta. Aineellisia hyödykkeitä, kuten rakennukset ja koneet, ei yleensä oikaista ellei liitetiedoissa ole selvää merkintää yliarvosta suhteessa tulo-odotuksiin. Vaihto-omaisuutta ei myöskään yleensä lähdetä korjaamaan oikaistuun taseeseen ilman yrityksestä saatavaa lisätietoa. Kirjatut myynti- ja muut saamiset on oltava varmoja tulonlähteitä yritykselle, eli maksajan on oltava maksukykyinen. Todennäköiset luottotappiot kirjataan siirtosaamisiin ja ne vähennetään saamisista ja omasta pääomasta. (Yritystutkimus ry 2011, 31-36; Salmi 2012, 153-154.)

Oikaistun taseen vastattavaa-puolella omaan pääomaan merkitään vain osakeyhtiön osakepääoma ja tilikauden tulos, joka sisältää ainoastaan säännöllisen ja jatkuvan liiketoiminnan. Suurin osa vastattavaa puolen vieraan pääoman eristä kuuluu korolliseen vieraaseen pääomaan, korottomiin lainoihin luetaan muut lyhytaikaiset velat ja siirtovelat. (Salmi 2012, 156.)

4 TALOUDEN TUNNUSLUVUT

4.1 Kannattavuus

Kannattavuuden tunnusluvut kuvaavat yrityksen taloudellista tulosta ja sen tilaa. Kannattavuutta voidaan mitata kahdella tavalla: absoluuttisesti tai suhteellisesti. Absoluuttinen kannattavuus saadaan, kun lasketaan yrityksen liiketoiminnan tuotot ja kulut yhteen, jolloin saadaan tulokseksi liikevoitto- tai tappio. Suhteellinen kannattavuus kertoo sen, missä suhteessa yritys on tehnyt voittoa sijoitettuun pääomaan nähden. (Salmi 2012, 60.)

Myyntikate

Myyntikate on yleisesti käytetty tunnusluku tukku- ja vähittäiskaupan alalla. Näillä aloilla on tärkeää tietää paljonko liikevaihdosta jää jäljelle muuttuvien kustannusten jälkeen. Myyntikate saadaan kun liikevaihdosta vähennetään tavaraostot oikaistuna varaston muutoksella. (Yritystutkimus ry 2011, 60.)

$$\begin{array}{r}
 + \text{ Liikevaihto} \\
 - \text{ Ostot tilikauden aikana} \\
 - \text{ Alkuvarasto} \\
 + \text{ Loppuvarasto} \\
 \hline
 = \text{ Myyntikate}
 \end{array}$$

$$\text{Myyntikate \%} = \text{Myyntikate/Liikevaihto} \times 100$$

(Yritystutkimus ry 2011, 60.)

Käyttökate

Käyttökate kertoo tilinpäätöksen lukijalle, miltä yrityksen tulos näyttää ennen poistoja ja rahoituserä. Käyttökateprosenttia on suositeltavaa vertailla vain saman toimialan yritysten kesken. Yrityksen käyttökate saadaan, kun liiketulokseen lisätään poistot ja arvonalennukset. (Yritystutkimus ry 2011, 60.)

Käyttökate = Liiketulos + poistot ja arvonalentumiset

(Yritystutkimus ry 2011, 60.)

Yritystutkimus ry (2011, 61) antaa viitteelliset arviot, joiden väliin eri toimialat asettuvat useimmissa tapauksissa.

Teollisuus 5-20 %

Kauppa 2-10 %

Palvelu 5-15 %

Liiketulos

Liiketulos nimensä mukaisesti kertoo, kuinka paljon yrityksen liiketoiminnan tuotoista on jäljellä ennen rahoituseriä ja veroja. Liiketulosprosentti on oivallinen tunnusluku, sillä sitä pystyy käyttämään sekä yksittäisen yrityksen kehityksen seurantaan, että myös toimialojen väliseen vertailuun. (Yritystutkimus ry 2011, 61; Salmi 2012, 166.)

$\text{Liiketulos \%} = \text{Liiketulos} / \text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä} \times 100$

(Yritystutkimus ry 2011, 61.)

Liiketulosprosenttia vertailtaessa voidaan käyttää seuraavia ohjearvoja:

yli 10 % hyvä

5- 10 % tyydyttävä

alle 5 % heikko

(Yritystutkimus ry 2011, 62.)

Nettotulos

Yrityksen nettotulos saadaan, kun liiketulokseen lisätään tuloslaskelman rahoitustuotot ja vähennetään rahoituskulut ja verot. Nettotulos määrittelee sen, onko yrityksen liiketoiminta kannattavaa. Liiketoiminnan jatkuvuuden kannalta on tärkeää, että nettotulos on positiivinen. Nettotuloksen kokoon ja riittävyys vaikuttavat esim. yrityksen pääomarakenteen vahvistaminen ja voitonjakotavoitteet. (Yritystutkimus ry 2011, 62.)

Nettotulos % = Nettotulos / Liiketoiminnan tuotot yhteensä x 100
(Yritystutkimus ry 2011, 62.)

4.2 Pääoman tuotto

Kokonaispääoman tuotto

Kokonaispääoman tuotto prosentti tunnuslukuna mittaa yrityksen kykyä tuottaa tulosta liiketoimintaan sidotulle pääomalle. Tunnusluku on tärkeä työkalu yrityksen johdolle, sillä se kertoo hyvin, kuinka tehokkaassa käytössä yrityksen varat ovat tuloksen muodostumisen näkökulmasta. Kokonaispääoman tuottoprosentti vertaa yrityksen tulosta ennen rahoituskuluja ja veroja koko yrityksen liiketoimintaan sitoutuneeseen pääomaan. Tunnuslukuun ei vaikuta yrityksen veronmaksupolitiikka eikä yhtiömuodosta johtuva verotustekniikka. (Yritystutkimus ry 2011, 63; Salmi 2012, 175-176.)

Kokonaispääoman tuotto % = Nettotulos + rahoituskulut + verot (12kk) / Oikaistu taseen loppusumma keskimäärin tilikaudella x 100

Kokonaispääoman tuoton ohjearvot ovat seuraavalaiset:

yli 10 % hyvä

5 – 10 % tyydyttävä

alle 5 % heikko

(Yritystutkimus ry 2011, 63.)

Sijoitetun pääoman tuotto

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti mittaa yrityksen suhteellista kannattavuutta. Tämä tarkoittaa sitä tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle pääomalle. Sijoitetun pääoman tuottoprosentti on tärkeä tunnusluku sijoittajalle, sillä tunnusluku kertoo sen, kuinka tehokkaasti yritys käyttää ulkopuolelta hankittua rahoitusta tuloksen muodostamiseen. (Kallunki & Kytönen 2007, 74-75.)

Sijoitetun pääoman tuotto % = $\frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot (12kk)}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin tilikaudella}} \times 100$

(Kallunki & Kytönen 2007, 75.)

Oman pääoman tuotto

Oman pääoman tuottoprosentti mittaa yrityksen kykyä tehdä tulosta yrityksen omistajien yhtiöön sijoittamalle pääomalle. Yrityksen omistajat haluavat nähdä sijoituksensa tuottavan, joten tunnusluku on tärkeä sijoittajan näkökulmasta. (Yritystutkimus ry 2011, 65.)

Oman pääoman tuotto % = $\frac{\text{Nettotulos (12kk)}}{\text{Oikaistu oma pääoma keskimäärin tilikaudella}}$

(Salmi 2012, 182.)

4.3 Vakavaraisuus

Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen oman pääoman riittävyyttä ja kykyä suoriutua mahdollisista tappioista ja sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Mitä suurempi yrityksen oman pääoman osuus on taseen loppusummasta, sitä vakavaraisempi yritys on ja sen tulevaisuuden näkymät rahoituksen riittävyyden suhteen ovat hyvät. Suuri oman pääoman osuus yrityksen rahoituksessa ei silti tee siitä menestyvää, sillä oman pääoman tuottovaatimus on korkeampi kuin vieraan pääoman, jolloin yrityksen rahoitus on kalliimpaa kuin vieraan pääoman ehtoinen rahoitus. Yrityksen onkin tarkkaan harkittava mikä on sille sopiva omavaraisuusasteen taso. Omavaraisuusasteen ohjearvot vaihtelevat toimialasta riippuen, joten yhtä oikeaa omavaraisuusasteen tasoa on mahdoton määritellä. (Kallunki & Kytönen 2007, 80; Salmi 2012, 187.)

Seuraavassa on ohjeellinen yleinen asteikko omavaraisuusasteelle:

>40 % hyvä

20 - 40 % tyydyttävä

<20 % heikko

(Salmi 2012, 187.)

Omavaraisuusaste % = Oikaistu oma pääoma / Oikaistun taseen loppusumma – saadut ennakot x 100

(Yritystutkimus ry 2011, 67.)

Suhteellinen velkaantumisaste

Yrityksen suhteellinen velkaantumisaste (velka %) saadaan laskettua suhteuttamalla yrityksen velkojen määrä sen liikevaihtoon. Suhteellinen velkaantumisaste on hyödyllinen tunnusluku tilinpäätösten lukijalle, sillä sen laskeminen ei vaadi oikaisutoimia. Suhteellista velkaantumisastetta käytetään usein tapauksissa, jossa yrityksellä ei ole omaa pääomaa tai se on hyvin vähäistä. Suhteellinen velkaantumisaste antaa tällöin paremman lopputuloksen kuin muut laskentatavat, jotka suhteuttavat yrityksen velkojen määrää oman pääoman määrään, jolloin myös lopputulos on virheellinen. Suhteellinen velkaantumisaste suhteuttaa vieraan pääoman määrää yrityksen liikevaihtoon, jolloin samaa ongelmaa ei synny. (Kallunki & Kytönen 2007, 82; Salmi 2012, 190.)

Suhteellinen velkaantuneisuus % = Vieras pääoma – saadut ennakot / liikevaihto (12 kk) x 100

(Salmi 2012, 190.)

Ohjearvot suhteelliselle velkaantumisprosentille ovat:

<40 % hyvä

40 - 80 % tyydyttävä

>80 % heikko

(Salmi 2012, 190.)

Nettovelkaantumisaste (Net gearing)

Nettovelkaantumisaste ”net gearing” viittaa velkavipuun, joka on yleisesti käytetty keino liiketoiminnan rahoituksessa. Korollinen nettovelka tarkoittaa sitä pääomaa, joka tarvitaan investointien ja liiketoiminnan rahoitukseen oman pääoman lisäksi. Laskukaavassa

nettovelasta vähennetään likvidit rahavarat, jotka voitaisiin heti käyttää velan takaisinmaksuun. Korollinen nettovelka määrittelee yrityksen todellisen rahoitusriskin. Tämän rahoitusriskin tiedostaminen johtoportaan auttaa kehittämään yrityksen rahoituksen tilaa oikeaan suuntaan. (Salmi 2012, 188-189.)

Korollinen nettovelka = Korollinen vieras pääoma – Likvidit rahoitusvarat / Oikaistu oma pääoma

(Kallunki & Kytönen 2007, 84.)

Nettovelkaantumisasasteen ohjeelliset arvot ovat seuraavat:

< 50 % hyvä

51 – 100 % tyydyttävä

>100 % heikko

(Salmi 2012, 189.)

4.4 Maksuvalmius

Liiketoimintaan kuuluvat erilaiset maksuvelvoitteet, joita yrityksen tulee hoitaa niin lyhyellä kuin pitkälläkin aikavälillä. Maksuvalmius tarkastelee yrityksen kykyä selviytyä lyhyen aikavälin maksuvelvoitteistaan. Yrityksellä on jatkuvasti oltava riittävä määrä rahaa tai likvidiä varallisuutta, jotta se pystyy hoitamaan maksuvelvoitteensa. Hyvä maksuvalmiuden taso edistää yrityksen mainetta luotettavana kumppanina ja hyvänä maksajana. Lisäksi hoitamalla maksuvelvoitteensa ajoissa kuntoon yritys välttyy mahdollisilta viivästyskoroilta ja säästää näin rahaa. (Kallunki & Kytönen 2007, 84; Salmi 2012, 198-199.)

Maksuvalmius voidaan jakaa staattiseen eli välittömään maksuvalmiuteen ja dynaamiseen eli toiminnalliseen maksuvalmiuteen. Staattinen maksuvalmius on tietyn ajankohdan maksuvalmius ja tarkastelussa on tällöin yrityksen tase. Dynaaminen maksuvalmius taas tarkastelee yrityksen tulevaa kassavirtaa ja sen riittävyttä maksuvelvoitteiden hoitamiseen. Dynaamisen maksuvalmiuden laskemiseen käytetään taseen lisäksi apuna yrityksen tuloslaskelmaa tai rahavirtalaskelmaa. (Salmi 2012, 199.)

Quick Ratio

Quick ratio toiselta nimeltään ”acid test eli happotesti”, on yrityksen välittömän maksuvalmiuden suppeampi mittari, jossa käsittelyssä on vain nopeimmin ja halvimmalla likvidiksi rahaksi muutettavat taseen erät. Yrityksen **rahoitusomaisuuteen** lasketaan mukaan käteiskassa, pankkitilit ja rahoitusarvopaperit. Quick ratio ei ota huomioon yrityksen vaihto-omaisuutta, joten se tarkastelee maksuvalmiutta myynnin jälkeen. Quick ratio saadaan laskettua jakamalla yrityksen rahoitusomaisuus lyhytaikaisella vieraalla pääomalla, josta on vähennetty saadut ennakkomaksut. (Salmi 2012, 201.)

Quick ratio = Rahoitusomaisuus / Lyhytaikainen vieras pääoma – saadut ennakkomaksut
(Salmi 2012, 201.)

Quick ratiolle on määritelty seuraavat ohjeelliset arvot:

- > 1,0   hyvä
- 0,5 – 0,9   tyydyttävä
- < 0,5   heikko

(Yritystutkimus ry 2011, 71.)

Quick ration arvo 1,0 tarkoittaa, että yrityksellä on likviditeettiä yhtä paljon kuin lyhyttä velkaa. Tämä on suositeltava maksuvalmiuden taso. Quick ratio 0,5 tarkoittaa jo lyhyen velan kaksinkertaista määrää suhteessa likviditeettiin, jolloin yrityksen voidaan todeta olevan maksuvalmiusongelmissa. (Salmi 2012, 202.)

Current ratio

Current ratio tarkoittaa yrityksen nettokäyttöpääomasuhdetta ja tarkastelussa on maksuvalmius koko nettokäyttöpääoman osalta. Quick ratioon verrattuna Current ratio käsittelee likviditeettiä laajemmin ja pidemmällä aikavälillä. Likviditeettiin lasketaan mukaan yrityksen vaihto-omaisuus, joka Quick ratiossa sivuutettiin. Current ratiota laskettaessa yrityksen lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta ei vähennetä saatuja ennakkomaksuja, koska tarkastelussa on pidempi aikaväli. Current ratio voidaan tulkita maksuvalmiusmit-

tariksi ennen myyntiä, sillä myös vaihto-omaisuus oletetaan tässä laskentatavassa muutettavan helposti likvidiksi kassavaroiksi tarvittaessa. (Kallunki & Kytönen 2007, 87; Salmi 2012, 202.)

Current ratio = Vaihto-omaisuus + rahoitusomaisuus / Lyhytaikainen vieras pääoma
(Yritystutkimus ry 2011, 72.)

Current ratiolle voidaan antaa seuraavat ohjearvot:

> 2,0   hyvä
1,0-1,9   tyydyttävä
<1,0   heikko

(Salmi 2012, 202.)

4.5 Käyttöpääoman kiertoaajat

Käyttöpääoman tehokas hallinta on tärkeää yrityksen liiketoiminnan kannattavuuden kannalta. Käyttöpääoma tarkoittaa yrityksen liiketoimintaan sitoutunutta pääomaa. Käyttöpääoman hallintaan yrityksellä on monia keinoja esimerkiksi tuotantoprosessin tehostaminen ja läpimenoaikojen lyhentäminen tai toimintojen ulkoistaminen alihankkijalle. (Salmi 2012, 207-209.) Tässä kappaleessa keskitytään käyttöpääoman kiertoaikojen tarkasteluun muutaman eri tunnusluvun avulla, jotka antavat yrityksen johdolle, kuin myös tilinpäätöksen lukijalle kuvan siitä millä tasolla yrityksen käyttöpääoman hallinta on.

Vaihto-omaisuuden kiertoaika

Vaihto-omaisuuden kiertoaika mittaa yrityksen varaston (vaihto-omaisuuden) hallintaa ja sen tehokkuutta. Vaihto-omaisuuden kiertoaajan laskukaava selvittää kuinka monta päivää vaihto-omaisuuteen kulutetut varat ovat sitoutuneena vaihto-omaisuuteen. Mitä lyhyempi vaihto-omaisuuden kiertoaika on, sitä tehokkaammin yritys saa vapautettua varastoon sitotut resurssit myynniksi asiakkaille. Vaihto-omaisuuden kiertoaikaan vaikuttaa olennaisesti varaston koko ja yleisenä suosituksena pidetään sitä, että yrityksen tulisi pitää varastonsa koko niin pienenä kuin suinkin mahdollista tehostaakseen toimintaansa. (Salmi 2012, 212.)

Vaihto-omaisuuden kiertoaika = Vaihto-omaisuus (pl. ennakkomaksut) + osatuloutuksen saamiset / Liikevaihtoa vastaavat muuttuvat kulut (12kk) x 365
(Salmi 2012, 212.)

Myyntisaamisten kiertoaika

Myyntisaamisten kiertoaika kertoo nimensä mukaan sen, kuinka monta päivää kuluu keskimäärin siihen, että yrityksen asiakkaat maksavat laskunsa ja yrityksen myyntisaaminen muuttuu rahavaraksi. Yritys pystyy parantamaan maksuvalmiuttaan pyrkimällä pitämään myyntisaamisten kiertoajan mahdollisimman lyhyenä, sillä myyntisaamiset sitovat pääomaa. Yrityksen tulorahoituksen riittävyys on sitä parempi, mitä nopeammin se perii myyntisaatavansa asiakkailtaan. Myyntisaamisten kiertoajan lyhentämiseen yritys voi tiukentaa perintäkäytäntöjään. Liian tiukat maksuehdot voivat kuitenkin vaikuttaa negatiivisella tavalla yrityksen maineeseen ja suhteisiin muiden yritysten kanssa. (Kallunki & Kytönen 2007, 88; Salmi 2012, 214-215.)

Myyntisaamisten kiertoaika = Myyntisaamiset / Liikevaihto (12kk) x 365
(Salmi 2012, 214.)

Ostovelkojen kiertoaika

Ostovelkojen kiertoaika kertoo yrityksen keskimääräisen ostolaskujen maksuajan. Ostovelkojen kiertoajan pituuteen vaikuttaa monet tekijät, joista tärkeimpiä ovat toimialan maksuaikakäytännöt, yrityksen rahoitustilanne ja yrityksen maksupolitiikka. Yleisenä ohjeena yritykselle pidetään sitä, että ihannetilanteessa myyntisaamisten kiertoaika on mahdollisimman lyhyt ja ostovelkojen kiertoaika puolestaan mahdollisimman korkea. Näin yritys saa maksuaikaa toimittajiltaan enemmän kuin antaa omille asiakkailleen ja säästää selvää rahaa. Puolestaan tavanomaista pidempi ostovelkojen kiertoaika kertoo usein yrityksen maksuvalmiusongelmista. (Kallunki & Kytönen 2007, 90; Salmi 2012, 216.)

Ostovelkojen kiertoaika = Ostovelat + Sisäiset ostovelat / Ostot + Ulkopouliset palvelut x 365
(Kallunki & Kytönen 2007, 89.)

5 TOIMEKSIANTAJAYRITYKSEN TILINPÄÄTÖSANALYYSIN TULOKSET

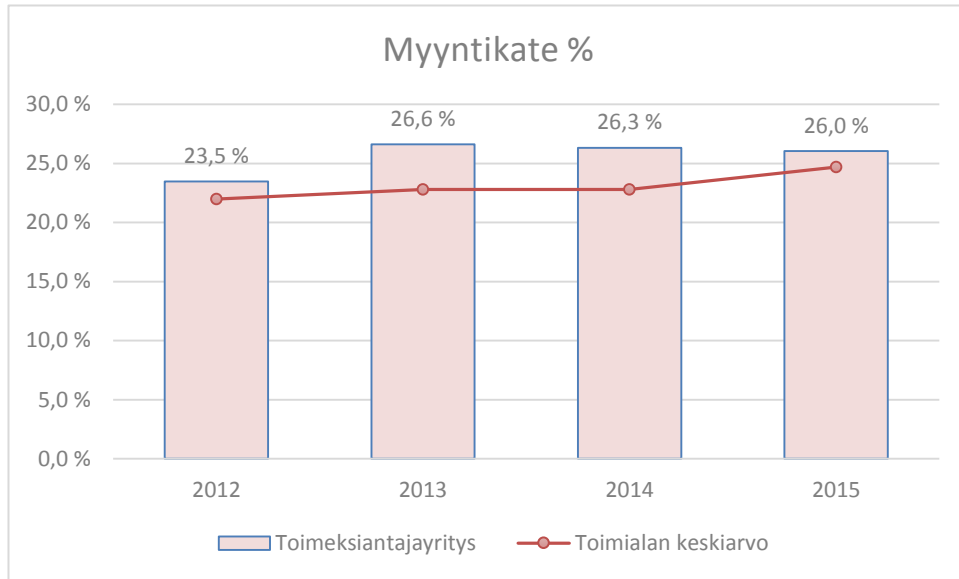
Seuraavassa osiossa käsitellään toimeksiantajayrityksen tilinpäätösanalyysiä ja siitä saatuja tuloksia. Lasketut tunnusluvut yritykselle on saatu yrityksen vuosien 2012 – 2015 tilinpäätöstiedoista. Työn loppuosasta löytyvät liitteinä yrityksen oikaistu tuloslaskelma, tase ja kassavirtalaskelma, joista tunnusluvut ovat laskettu (liitteet 3-6). Kaavioissa esiintyvä toimialan keskiarvo on otettu tilastokeskuksen tuottamasta tilastosta, joka löytyy toimialaonline.fi nettisivustolta. Toimeksiantajayrityksen tuloksia on verrattu rauta- ja rakennustarvikkeiden yleisvähittäiskaupan toimialan keskiarvoon analyysissa.

Toimeksiantajayrityksen toinen omistajista, kauppias Pasi Viitanen, on myös vastannut kysymyksiin koskien analyysin tuloksia. Toimeksiantajayrityksen haastattelu toteutettiin sähköpostin välityksellä 5. joulukuuta 2016. Näin on saatu myös yrityksen omaa näkemystä työn tulosten analysointiin ja selvennys siitä, mistä analyysin tulokset pitkälti johduvat. Haastattelu löytyy liitteistä työn loppuosasta (liite 7).

Toimeksiantajayrityksen tuloslaskelmaa on oikaistu muutaman rivin kohdalta, jotta oikeanlainen kuva tuloksen muodostumisesta syntyy. Käyttöomaisuuden myyntivoitot on siirretty satunnaisiin tuottoihin, näin pienentäen nettotuloksen määrää. Yrityksen aine- ja tarvikeostoihin on lisätty varaston muutos oikaistussa tuloslaskelmassa. Välittömistä veroista on siirretty satunnaisiin kuluihin satunnaisten tuottojen vero (26 %). Yrityksen taseen kohdalla oikaisut eivät olleet tarpeellisia, vaan virallisen taseen erät on yhdistelty oikaistun taseen muotoa vastaavaksi.

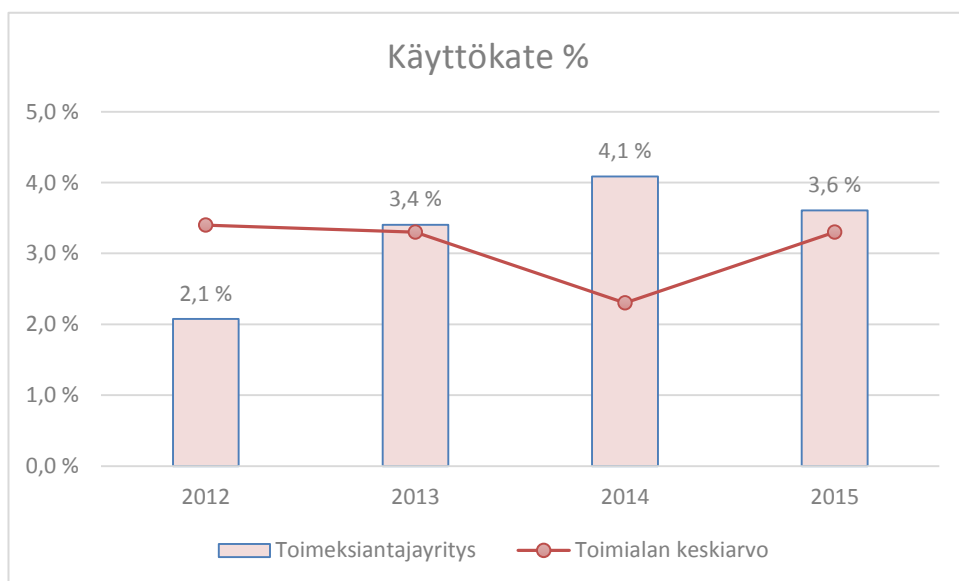
5.1 Kannattavuus

Toimeksiantajayrityksen myyntikate % on hyvällä tasolla ja se on kasvanut tasaisesti lähivuosina. Kuviosta 1 huomaa, että vuodesta 2012 vuoteen 2015 kasvua on tullut 2,5 % ja koko tarkastelujakson ajan yritys on onnistunut ylittämään toimialan keskiarvon.

KUVIO 1. Toimeksiantajayrityksen myyntikate %

Kuviosta 2 näkee sen, että toimeksiantajayrityksen käyttökate % on ollut hyvässä kasvussa vuodesta 2012 lähtien. Ainoastaan vuonna 2015 tiputusta on tullut 0,5 %. Toimialan keskiarvoon suhteutettuna yrityksen käyttökate % on hyvällä tasolla. Viimeiset kolme vuotta yritys on onnistunut ylittämään toimialan keskiarvon ja parhaimmillaan vuonna 2014 ylitystä on ollut lähes 2 %. Toimeksiantajayrityksen omistaja Pasi Viitanen toteaa haastattelussa: ”Kun käyttökate on yli kolmen, niin rautakauppa-alalla on oltava tyytyväinen toiminnan tasoon.” (liite 7. Toimeksiantajayrityksen haastattelu)

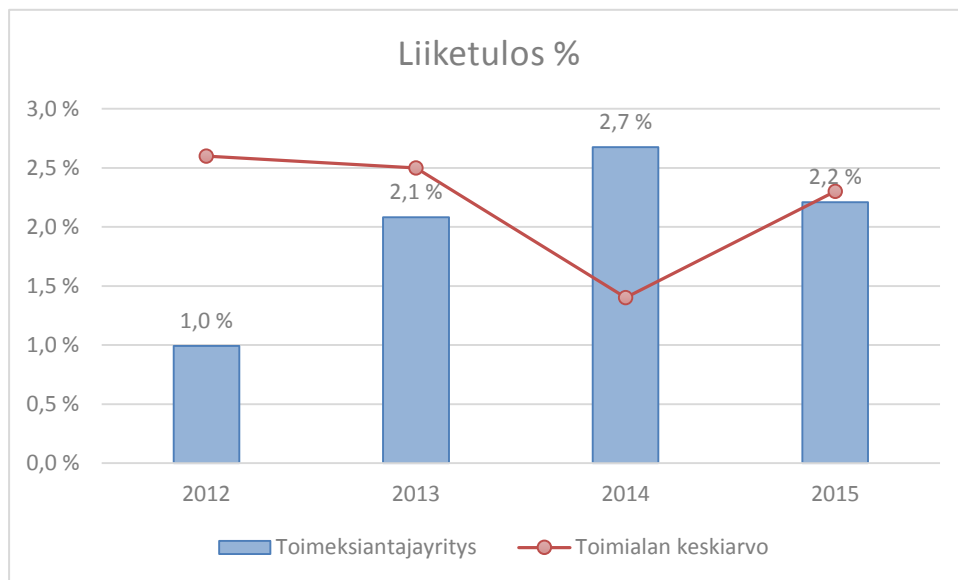

KUVIO 2. Toimeksiantajayrityksen käyttökate %

Toimeksiantajayrityksen liiketulos % on kasvanut vuodesta 2012 - 2014 ajanjaksolla vaihtelevasti. Kuviosta näkee, että vuosina 2012 - 2013 liikevoitto % nousi yli prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2015 liiketulos % taas on jäänyt lähes vuoden 2013 tasolle, eli laskua on tapahtunut 0,5 % edelliseen vuoteen verrattuna.

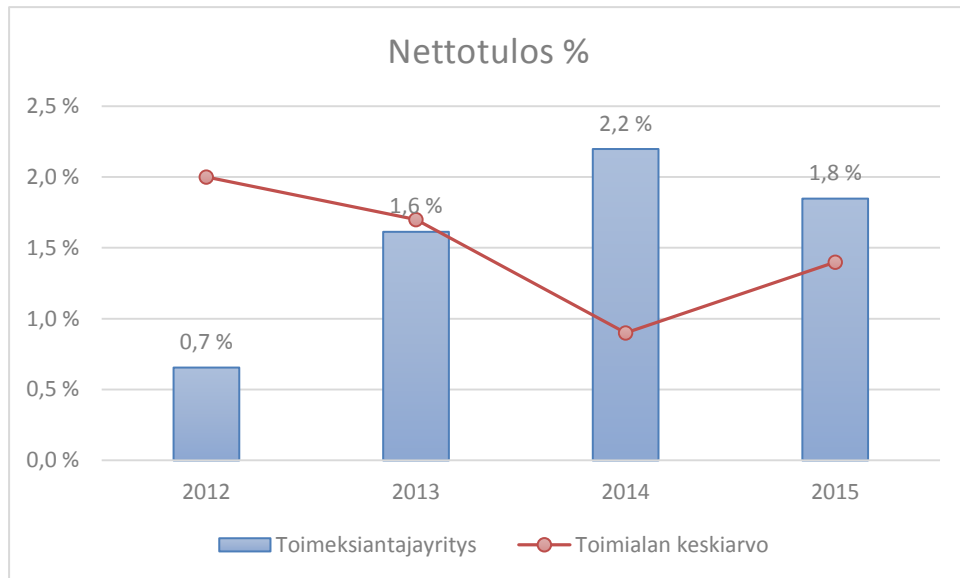
Kuviosta 3 voi päätellä sen, että talouden heikentynyt tilanne viime vuosina on varmasti vaikuttanut myös toimeksiantajayrityksen tuloksen heikkenemiseen. Liiketulos % on silti säilynyt kelpoisella tasolla huomioiden toimialan ja markkinoiden nykytilanne Suomessa. Kuviosta näkee myös toimialan liiketulos % keskiarvon ja toimeksiantajayritys on onnistunut vuodesta 2012 nostamaan oman liiketulos % vastaamaan toimialan keskiarvoa tai hyvin lähelle sitä. Vuonna 2014 yritys teki hyvän tuloksen ja selkeästi ylitti toimialan keskiarvon kyseisenä vuonna.

KUVIO 3. Toimeksiantajayrityksen liiketulos %

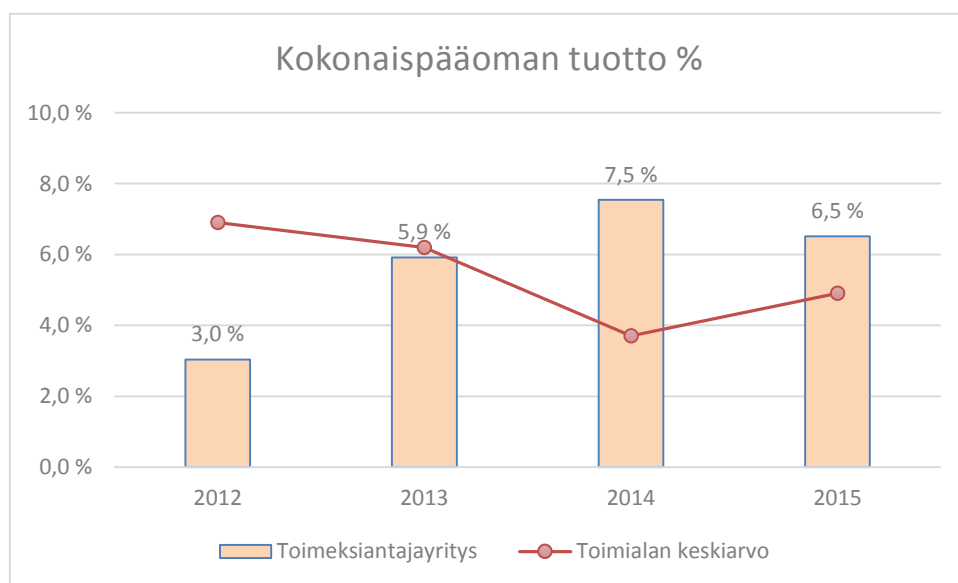
Toimeksiantajayrityksen nettotulosprosentin muodostuminen noudattaa samaa linjaa liikevoittoprosentin kanssa. Kuviosta 4 näkee sen, että vuodesta 2012 vuoteen 2014 nettotulosprosentti kasvoi yrityksessä lähes kahdella prosentilla. Viime vuonna yritys onnistui pitämään nettotulos % lähes vuoden 2014 tasolla. Kuviosta 4 pystyy huomaamaan sen, kuinka toimeksiantajayritys on vuodesta 2012 vuoteen 2015 onnistunut nostamaan oman nettotulos % selkeästi yli toimialan keskiarvon. Viimeiset kaksi vuotta yrityksen nettotulos % on ollut selkeästi toimialan keskiarvoa paremmalla tasolla. Toimeksiantajayrityksen omistaja Pasi Viitanen toteaa haastattelussaan, että liike- ja nettotuloksen hyvää tasoa

selittää varsinaisen liiketoiminnan lisäksi yhtiön ikä ja suurehko rahoitustuotot. (Liite 7. Toimeksiantajayrityksen haastattelu)

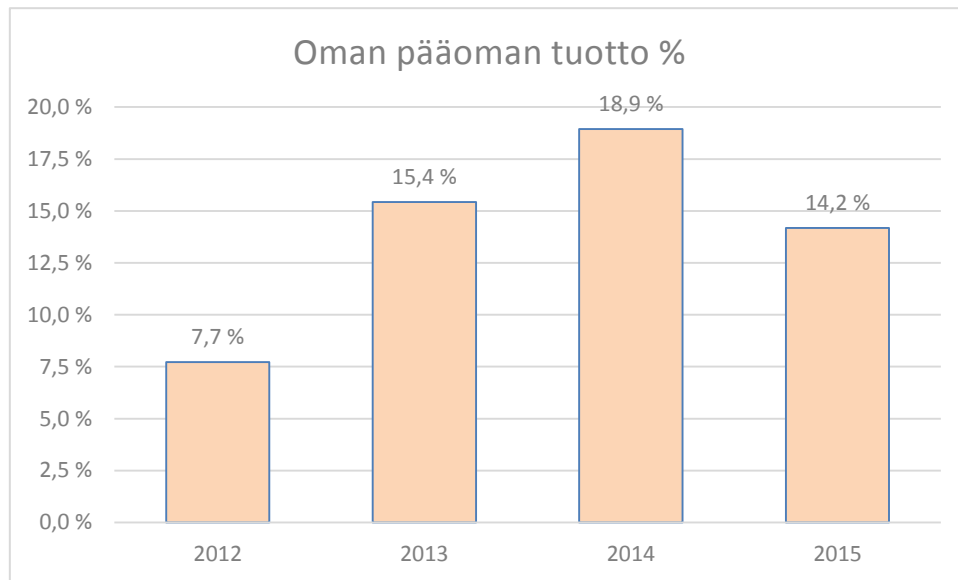
KUVIO 4. Toimeksiantajayrityksen nettotulos %

Kuviosta 5 näkee selkeästi toimeksiantajayrityksen kokonaispääoman tuotto % kasvun tarkkailuajankohtana vuodesta 2012 - 2015. Pääoman tuotto % on kasvanut vuodesta 2012 3,5 %. Tämä on huomattava parannus ottaen huomioon toimialan yleisen trendin ja keskiarvon. Viimeiset kaksi vuotta yrityksen pääoman tuotto % on ollut selkeästi paremmalla tasolla kuin toimialan keskiarvo.

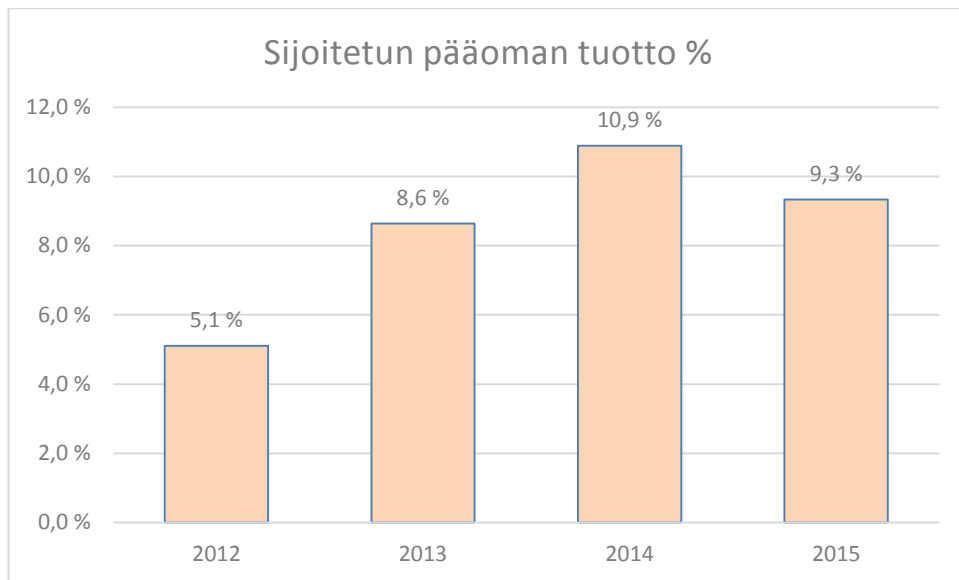
KUVIO 5. Toimeksiantajayrityksen kokonaispääoman tuotto %

Toimeksiantajayrityksen oman pääoman tuotto on hyvällä tasolla. Kuviosta 6 näkee, että oman pääoman tuottoprosentti on noussut vuodesta 2012 vuoteen 2015 lähes 7 %. Viimeisin luku (14,2 %) on korkea ja tästä voidaan päätellä, että toimeksiantajayrityksen oman pääoman vähäinen määrä suhteessa tehtyyn tulokseen nostaa prosentuaalista tuoton määrää omalle pääomalle.

KUVIO 6. Toimeksiantajayrityksen oman pääoman tuotto %

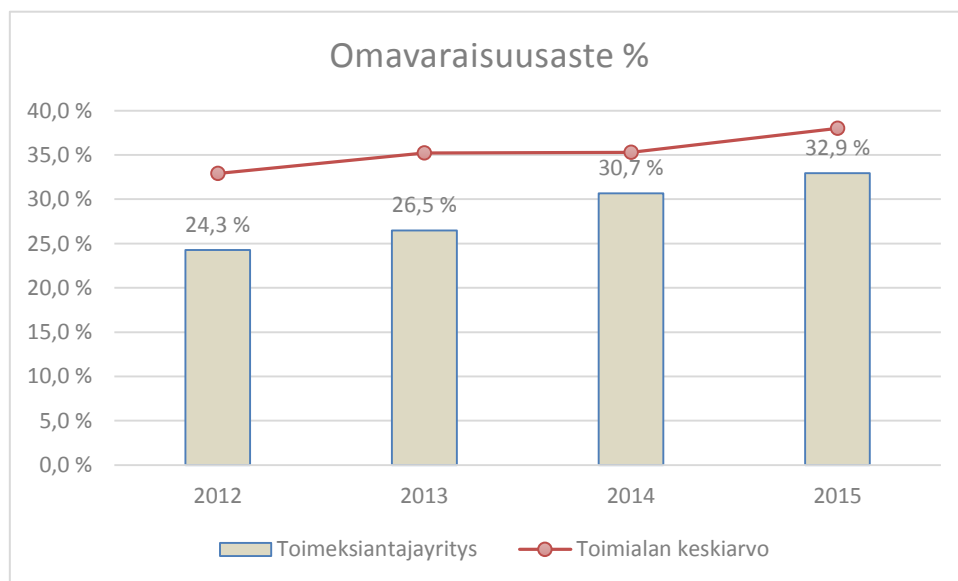
Sijoitetun pääoman tuottoprosentti on toimeksiantajayrityksessä ollut tasaisessa kasvussa tarkkailuvälillä 2012 – 2015. Kuviosta 7 voi huomata sen, että vuonna 2012 sijoitetun pääoman tuottoprosentti yrityksessä oli vain 5,1 %. Tästä on muutamassa vuodessa noustu liki 10 % tasolle, joka on huomattava parannus.

KUVIO 7. Toimeksiantajayrityksen sijoitetun pääoman tuotto %

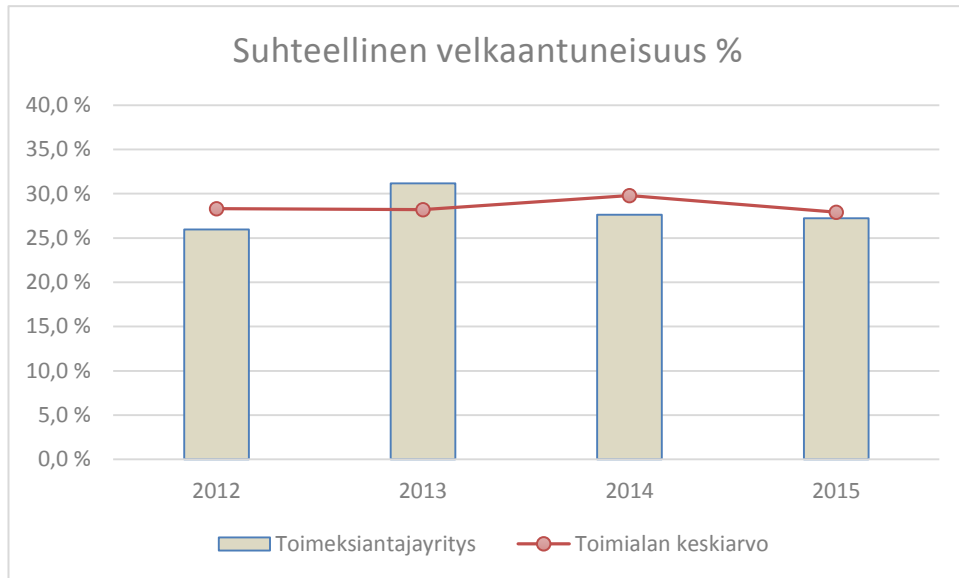
5.2 Vakavaraisuus

Toimeksiantajayrityksen omavaraisuusaste on tyydyttävällä tasolla, mutta kuten kuviosta 8 voi huomata, on se selkeästi vahvistanut omavaraisuusastettaan lähivuosina. Vuonna 2012 omavaraisuusaste on ollut todella alhainen ja lähellä 20 % riskirajaa. Viimeiset vuodet yritys on kuitenkin onnistunut nostamaan omavaraisuusastettaan paremmalle tasolle ja nousua on yhteensä noin 9 %. Toimialan keskiarvo on koko tarkkailuvälin ollut korkeammalla tasolla, mutta toimeksiantajayritys on kirinyt eroa pienemmäksi lähivuodet. Vuonna 2015 eroa toimialan keskiarvoon oli enää noin 5 %.

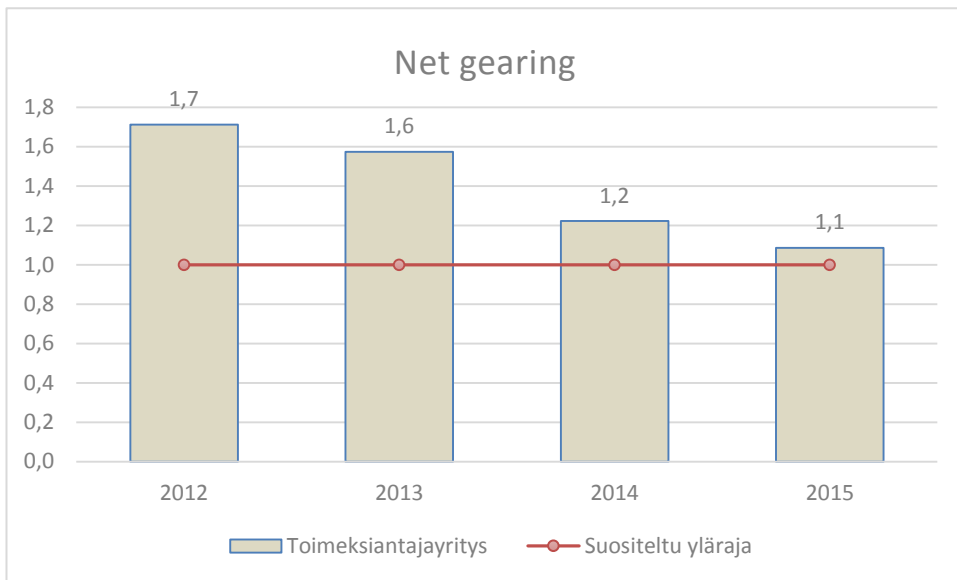
KUVIO 8. Toimeksiantajayrityksen omavaraisuusaste %

Kuviosta 9 voi päätellä, että toimeksiantajayrityksen suhteellinen velkaantuneisuus % on noudattanut pitkälti toimialan keskiarvoa koko tarkkailuvälin 2012 – 2015. Suhteellinen velkaantuneisuus on selvästi alle 40 % eli se on todella hyvällä tasolla. Vuosi 2013 on ainoa vuosi, kun toimeksiantajayrityksen velka % on ylittänyt toimialan keskiarvon.

KUVIO 9. Toimeksiantajayrityksen suhteellinen velkaantuneisuus %

Toimeksiantajayrityksen net gearing (nettovelkaantumisaste) eroaa huomattavasti suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvusta. Nettovelkaantumisaste on koko tarkkailuvälin 2012 – 2015 hyvin korkea ja ylittää suositellun ylärajan tason, kuten kuviosta 10 voi huomata. Toimeksiantajayritys on onnistunut pienentämään gearing arvoaan huomattavasti, mutta vielä vuonna 2015 se ylittää suositellun ylärajan. Tässä on yritykselle selkeä haaste tulevaisuutta ajatellen, vaikkakin muutosta oikeaan suuntaan on jo tapahtunut.

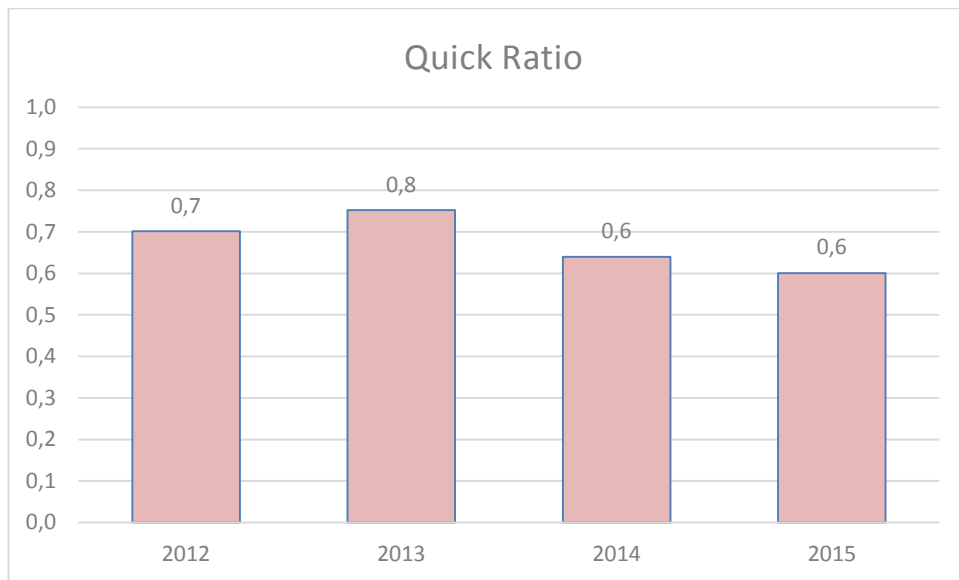

KUVIO 10. Toimeksiantajayrityksen nettovelkaantuneisuusaste

Toimeksiantajayrityksen omistaja Pasi Viitanen totesi haastattelussaan, että yrityksen heikohkot tulokset vakavaraisuuden tunnuslukujen osalta selittyy pitkälti sillä, että rautatavarakauppa vaatii huomattavasti enemmän pääomaa, kuin esimerkiksi ruokakauppa. Varastossa on oltava jatkuvasti suuri määrä tavaraa, jotta asiakkaille riittää myytäviä tuotteita. Vieraan pääoman tarve on näin ollen suuri ja tämä heikentää yrityksen tuloksia omavaraisuusasteen ja nettovelkaantumistasen osalta. (Liite 7. Toimeksiantajayrityksen haastattelu)

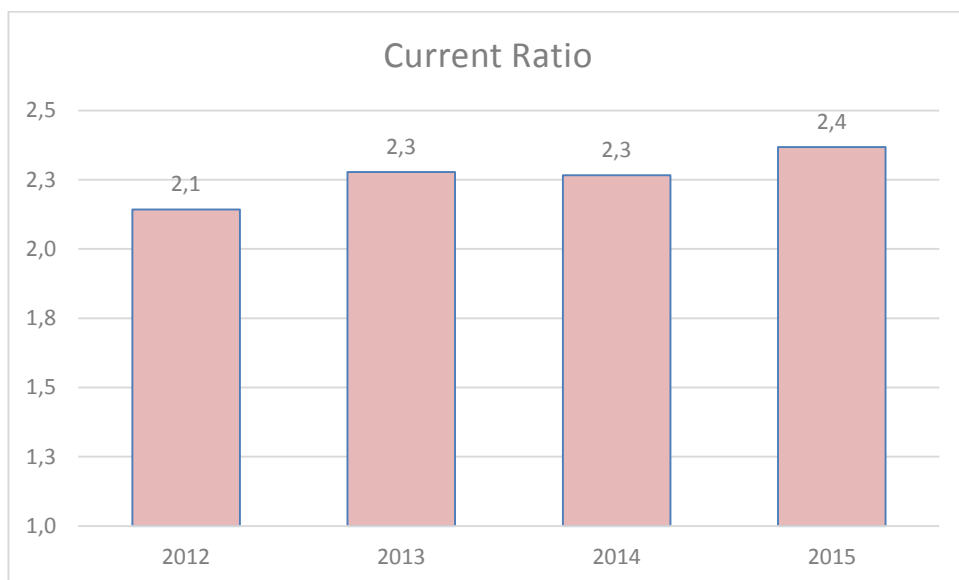
5.3 Maksuvalmius

Toimeksiantajayrityksen Quick ratio on kohtalaisella tasolla, kuten kuviosta 11 voi huomata. Tarkkailuvälin 2012 – 2015 Quick ratio on pysynyt tasaisesti 0,8 – 0,6 välillä, kuitenkin kaksi viimeistä vuotta se on ollut laskusuunnassa. Tässä on yritykselle selkeä signaali vahvistaa pääomarakennettaan, jottei tunnusluku tippuisi arvon 0,5 alapuolelle.

KUVIO 11. Toimeksiantajayrityksen quick ratio

Toimeksiantajayrityksen Current ratio on todella hyvällä tasolla ja tämä johtuu siitä, että tässä tunnusluvussa vaihto-omaisuus lasketaan mukaan rahoitusomaisuuden kanssa. Toimeksiantajayrityksellä varaston koko on sen verran suuri, että se tekee Current Ration arvoiksi todella hyvät lukemat. Yrityksen Current ratio ylittää tarkkailujakson jokaisena vuotena arvon 2,0 kuten kuviosta 12 näkee.

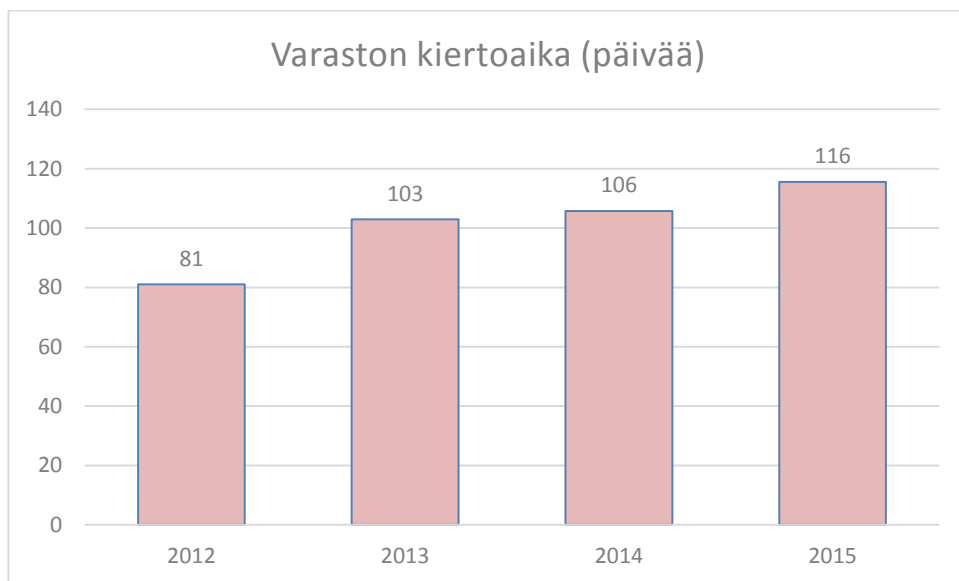

KUVIO 12. Toimeksiantajayrityksen current ratio

Toimeksiantajayrityksen varaston kiertoaika on huomattavan suuri, kuten kuviosta 13 voi päätellä. Se on ollut kasvussa jokaisen tarkkailujakson vuotena ja vuonna 2015 se oli 116

päivää. Varaston tehokkaammassa hallinnassa on selkeä kehitys kohde toimeksiantajayritykselle. Varaston suuruus osaltaan vaikuttaa pitkään varaston kiertoaikaan, joka on tyyppillistä toimeksiantajayrityksen toimialalle.

Toimeksiantajayrityksen omistaja Pasi Viitanen toteaa yrityksen varaston kiertoajan tuloksista seuraavaa: ”Johtuen ylisuuresta varastosta, myös kiertonopeus on luonnollisesti heikolla tasolla. Pääasia on, että varastomme olisi niin sanotusti terve, eli hitaasti kiertäviä tuotteita olisi mahdollisimman vähän. Tämän eteen teemme kokoajan töitä.” (Liite 7. Toimeksiantajayrityksen haastattelu)

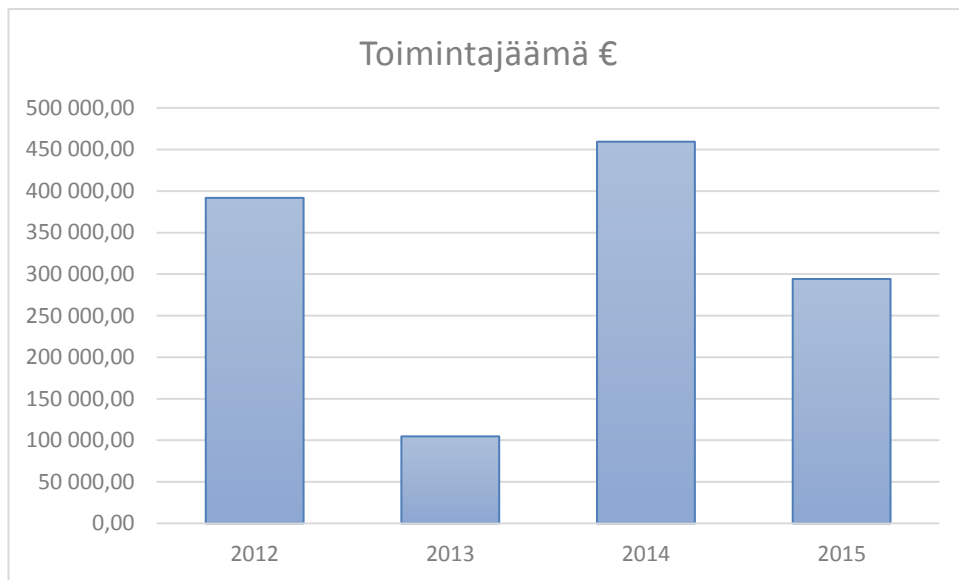

KUVIO 13. Toimeksiantajayrityksen varaston kiertoaika

5.4 Kassavirtalaskelma

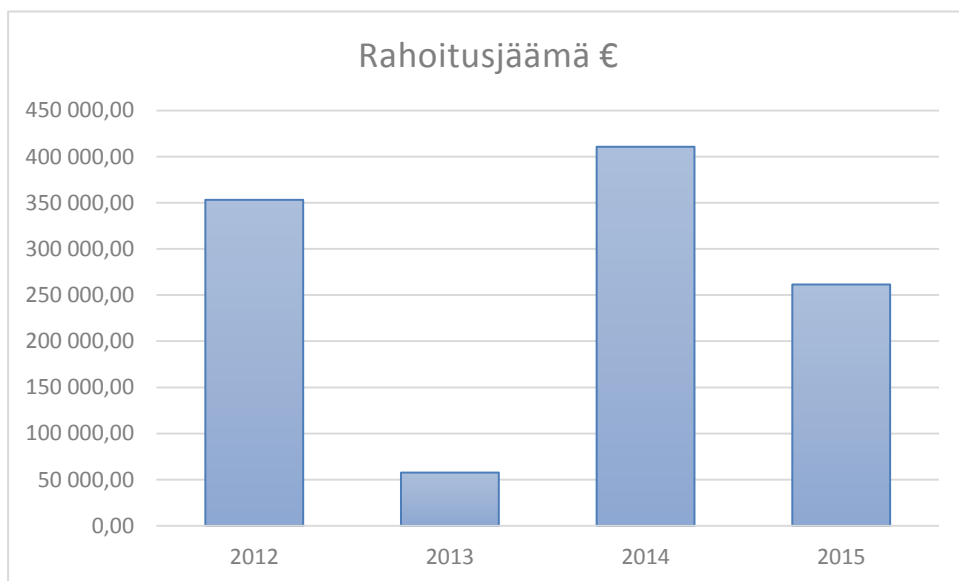
Toimeksiantajayrityksen kassavirtalaskelma löytyy työn liiteosiosta (liite 4). Kuviosta 14 huomaa, että yrityksen toimintajäämä on ollut positiivinen neljänä vuonna peräkkäin. Yrityksen myyntitulot kattavat hyvin lyhytvaikutteiset menot ja rahaa jää investointeihin ja osingonjakoa varten. Vuonna 2013 toimintajäämä on selkeästi alhaisempi kuin muina vertailuvuosina ja tämä johtuu kyseisen vuoden käyttöpääoman vähennyksien suuresta määrästä.

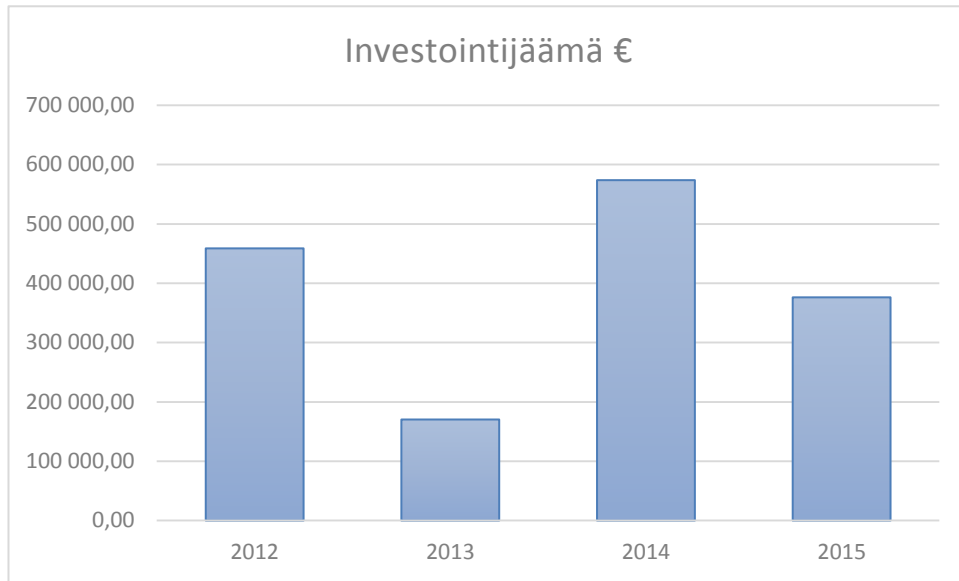
KUVIO 14. Toimeksiantajayrityksen toimintajäämä

Yrityksen rahoitusjäämä vastaa pitkälti toimintajäämän kehitystä vuosina 2012 – 2015 (Kuvio 15). Rahoitusjäämän positiivisuus tarkoittaa sitä, että toimeksiantajayrityksellä jää juoksevien maksujen jälkeenkin varoja lainojen lyhentämiseen ja investointeihin.

KUVIO 15. Toimeksiantajayrityksen rahoitusjäämä

Toimeksiantajayrityksen investointijäämä on positiivinen jokaisena vuonna 2012 – 2015, kuten kuviosta 16 huomaa. Nettoinvestointien positiivinen tulos viime vuosina selittää investointijäämän hyviä tuloksia toimeksiantajayrityksen osalta. Yrityksen tulot riittävät investointien rahoitukseen, joka pitkällä aikavälillä on edellytys yrityksen liiketoiminnan jatkuvuuden kannalta.

KUVIO 16. Toimeksiantajayrityksen investointijäämä

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Toimeksiantajayrityksen taloudellinen tilanne vaikuttaa olevan vakaalla pohjalla tilinpäätösanalyysin tulosten perusteella. Vuosina 2012 - 2015 kehitystä on tapahtunut monen lasketun tunnusluvun osalta. Ottaen huomioon toimialan yleiset suuntaviivat lähivuosina, on toimeksiantajayritys onnistunut vähintäänkin hyvin liiketoiminnassaan. Kassavirtalaskelman tulosten perusteella voi päätellä, että yrityksen myyntitulojen suuri määrä ja voittoa liiketoiminta tuovat yrityksen kassaan rahaa ja rahoitusjäämät pysyvät positiivisina. Tämä mahdollistaa investoinnit myös tulevaisuudessa ja maksuvalmiuden säilyttämisen kohtuullisella tasolla. Seuraavassa johtopäätöksiä on avattu vielä tarkemmin eri tunnuslukujen mukaan.

Kannattavuuden tunnusluvut

Katteita tarkasteltaessa käy ilmi se, että toimeksiantajayrityksen myynti- ja käyttökate ovat hyvällä tasolla. Myyntikate % on kolmena vuonna peräkkäin ollut yli 25 %, joka on hyvä saavutus. Yrityksen myyntikate % on myös jokaisena tarkastelussa olleena vuonna ylittänyt toimialan yleisen keskiarvon. Käyttökate % on myös ylittänyt kolmena vuonna peräkkäin toimialan keskiarvon, joten ainakin näiden tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että toimeksiantajayritys on onnistunut liiketoiminnassaan. Myös yrityksen omistaja Pasi Viitanen oli haastattelussaan samoilla linjoilla ja totesi, että rautakauppa-alalla käyttökateen ylittäessä 3 % on tulokseen oltava tyytyväinen. (Liite 7. Toimeksiantajayrityksen haastattelu)

Liiketulos- ja nettotulos % noudattavat toimeksiantajayrityksellä samaa linjaa vuosina 2012 – 2015 ja molemmissa tunnusluvuissa kasvua on tapahtunut. Liiketulos % toimeksiantajayrityksessä jäi vuonna 2015 niukasti alle toimialan keskiarvon, mutta se on onnistunut huomattavasti kehittämään tulostaan. Nettotulos % vastaavasti ylitti vuonna 2015 toimialan keskiarvon prosenttiyksiköllä ja jos vertaa kyseistä tulosta vuoden 2012 vastaavaan on kehitystä myös tämän tunnusluvun osalta huomasti.

Pääoman tuoton osalta voidaan todeta, että toimeksiantajayrityksen pääoma on tuottavassa käytössä. Kokonaispääoman tuotto % on toimeksiantajayrityksessä kasvanut lähes 5 % muutamassa vuodessa. Toimeksiantajayritys on myös selkeästi ylittänyt toimialan keskiarvon viimeiset kaksi vuotta kyseisen tunnusluvun osalta. Myös sekä oman-, että

sijoitetun pääoman tuotto % on yrityksessä hyvällä tasolla. Sijoitetun pääoman tuotto % oli vuonna 2015 lähes 9 %, joka on hyvä tulos ottaen huomioon yrityksen toimialan, jossa kilpailu on todella kovaa.

Vakavaraisuuden tunnusluvut

Toimeksiantajayrityksen vakavaraisuuden tunnuslukujen osalta otetaan ensin käsittelyyn yrityksen omavaraisuusaste. Omavaraisuusaste % yrityksessä oli vuonna 2012 hälyttävän alhaisella tasolla, vain hieman yli 20 %. Muutamassa vuodessa yritys on onnistunut nostamaan omavaraisuusastettaan 10 %:la, mutta vuoden 2015 taso on silti välttävä. Omavaraisuusasteen kohentaminen tulee varmasti olemaan yksi tulevaisuuden haasteista toimeksiantajayritykselle.

Gearing % on toimeksiantajayrityksellä huolestuttavan korkea. Vuonna 2012 toimeksiantajayrityksen gearing % oli lähes 200 %, eli yrityksellä oli lähes kaksinkertainen määrä vierasta pääomaa suhteessa omaan pääomaan. Vuoteen 2015 yrityksen gearing % on laskenut huomattavasti paremmalle tasolle, mutta se ylittää silti suositellun ylärajan tason. Nettovelkaantumisasteen suuruutta toimeksiantajayrityksessä selittää pitkäaikaisen vieraan pääoman suuri määrä yrityksen rahoituksessa. Yrityksen omistaja Pasi Viitanen toteaa haastattelussaan, että Porin kauppa on hieman liian suuri suhteessa markkinoihin, joten se sitoo pääomaa eri tavalla kuin pienet liikkeet. Toimialan yleiseen luonteeseen myös kuuluu pääoman suuri tarve yrityksessä, jolloin laskettujen vakavaraisuuden tunnuslukujen tulokset ovat luonnollisesti heikompia. (Liite 7. Toimeksiantajayrityksen haastattelu)

Toimeksiantajayrityksen suhteellinen velkaantuneisuus % puolestaan on hyvällä tasolla. Vuosina 2012 – 2015 se on ollut lähes vastaava toimialan keskiarvon kanssa. Velkaantuneisuus % myös selkeästi alittaa jokaisena vuonna 40 % rajan, jota pidetään hyvänä tuloksena. Saaduista tuloksista voidaankin päätellä, että toimeksiantajayritys pystyy liikevaihtoon suhteutettuna hoitamaan vieraan pääoman maksamisen velvoitteensa hyvin. Kun toimeksiantajayrityksen velkamäärää puolestaan mitataan staattisesti, eli gearing % avulla on saadut tulokset huonompia. Rautatavaraliikkeiden toimialalle on tyypillistä korkeat materiaalien ostokustannukset ja varastojen suuri koko, sillä rautatavaraa pitää olla myymälässä paljon. Nämä tekijät yhdessä osaltaan selittävät korkeaa vieraan pääoman määrää yrityksen rahoituksessa, joka heikentää olennaisesti laskettuja vakavaraisuuden tunnuslukuja.

Maksuvalmiuden tunnusluvut

Toimeksiantajayrityksen tulokset maksuvalmiuden tunnusluvuille ovat hyvällä tai kohtalaisella tasolla, riippuen lasketusta tunnusluvusta ja sen luonteesta. Quick ration arvo vuosina 2012 – 2015 on vakiintunut kohtalaiselle tasolle, pientä laskua on kuitenkin havaittavissa viimeiset kaksi vuotta. Current ration arvoiksi toimeksiantajayritys puolestaan saa erittäin hyvät lukemat, tätä selittää osaltaan suuri vaihto-omaisuuden määrä suhteessa lyhytaikaiseen velkaan. Laskettujen tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että yritys selviää maksuvelvoitteistaan lyhyellä aikavälillä.

Varaston suuri koko vaikuttaa myös toimeksiantajayrityksen varaston kiertoajan pituuteen, joka on korkea. Kiertoaika on pidentynyt jokaisena vuonna vuosina 2012- 2015. Yrityksen omistaja Pasi Viitanen kertoi haastattelussaan, että varaston kiertoajan pituus on tiedostettu yrityksessä ja varaston tehokkaamman käytön eteen tehdään yrityksessä jatkuvasti töitä. Rautatavarakaupan toimialalle on ominaista suuret ja hitaasti liikkuvat varastot ja näin asia on myös toimeksiantajayrityksen kohdalla. Yrityksessä päähuomio on tällä hetkellä siinä, että hitaasti kiertäviä tavaroita on varastossa mahdollisimman vähän, jotta varaston käyttö olisi mahdollisimman tehokasta yrityksessä. (Liite 7. Toimeksiantajayrityksen haastattelu)

LÄHTEET

Gill, J, Osgood, W & Chatton, M. 2009. Understanding Financial Statements: Master the Tools That Help You Succeed. 3. painos. USA.

Horn gren, C, Sundem, G, Elliot, J & Philbrick, D. 2014. Introduction to Financial Accounting: Pearson New International Edition, 11.painos. USA.

Ihantola, E, Leppänen, P, Kuhanen, H & Sivonen, I. 2012. Yrityksen kirjanpito, perusteet ja sovellusharjoitukset. 4.painos. Helsinki. Hakapaino Oy.

Kallunki, J & Kytönen, E. 2007. Uusi Tilinpäätösanalyysi. 6. painos. Talentum media Oy.

Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339.

Kirjanpitoasetus 30.12.2004/1313.

Kirjanpitolaki 30.12. 2004/1304.

Salmi, I. 2012. Mitä tilinpäätös kertoo? Porvoo. Bookwell Oy.

Toimiala Online, 10.10.2016, Tilinpäätöstilastot 2012 – 2015. Päivitetty 10.10.2016. Luettu 20.10.2016. <http://www2.toimialaonline.fi/>

Tölli, J. 2006. Voitto, Kirjanpidon perusteet. 1. painos. Keuruu. Otavan Kirjapaino Oy.

Yritystutkimus Ry. 2011. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. 9. painos. Helsinki. Hakapaino Oy.

LIITTEET

Liite 1. Kululajikohtainen tuloslaskelman kaava (Yritystutkimus Ry 2011, 12-13)

Liite 2. Taseen kaava (Yritystutkimus Ry 2011, 28-29)

Liite 3. Toimeksiantajayrityksen oikaistu tuloslaskelma

Liite 4. Toimeksiantajayrityksen oikaistu tase vastaavaa

Liite 5. Toimeksiantajayrityksen oikaistu tase vastattavaa

Liite 6. Toimeksiantajayrityksen kassavirtalaskelma

Liite 7. Toimeksiantajayrityksen haastattelu

Liite 1. Kululajikohtainen tuloslaskelman kaava

1 (2)

LIKEVAIHTO**Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) / vähennys (-)****Valmistus omaan käyttöön (+)****Liiketoiminnan muut tuotot****Materiaalit ja palvelut**

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Ostot tilikauden aikana

Varastojen lisäys + / vähennys -

Ulkopuoliset palvelut

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot

Henkilösivukulut

Eläkekulut

Muut henkilösivukulut

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot

Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä

Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset

Liiketoiminnan muut kulut**LIKEVOITTO (-TAPPIO)****Rahoitustuotot ja -kulut**

Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä

Tuotot osuuksista omistusyhteisyhteisöissä

Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista

Saman konsernin yrityksiltä

Muilta

Muut korko- ja rahoitustuotot

Saman konsernin yrityksiltä

Muilta

Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista

Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista

Korkokulut ja muut rahoituskulut

Saman konsernin yrityksiltä

Muille

VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ**Satunnaiset erät**

Satunnaiset tuotot

Satunnaiset kulut

VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA**Tilinpäätössiirrot**

Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)

Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) / vähennys (+)

Tuloverot

Tilikauden verot

Laskennalliset verot

(jatkuu)

Muut välittömät verot
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)

2 (2)

Liite 2. Taseen kaava

1 (2)

Vastaavaa**PYSYVÄT VASTAAVAT****Aineettomat hyödykkeet**

Kehittämismenot
Aineettomat oikeudet
Liikearvo
Muut pitkävaikutteiset menot
Ennakkomaksut

Aineelliset hyödykkeet
Maa- ja vesialueet
Omistettut
Vuokraoikeudet
Koneet ja kalusto
Muut aineelliset hyödykkeet
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Sijoitukset
Osuudet saman konsernin yrityksissä
Saamiset saman konsernin yrityksiltä
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä
Muut osakkeet ja osuudet
Muut saamiset

Vastattavaa**OMA PÄÄOMA**

Osake-, osuus- tai muu vastaava pääoma
Ylikurssirahasto
Arvonkorotusrahasto
Käyvän arvon rahasto

VAIHTUVAT VASTAAVAT**Vaihto-omaisuus**

Aineet ja tarvikkeet
Keskeneräiset tuotteet
Valmiit tuotteet / Tavarat
Muu vaihto-omaisuus
Ennakkomaksut

Saamiset

Pitkäaikaiset
Myyntisaamiset
Saamiset saman konsernin yrityksiltä
Lainasaamiset
Laskennalliset verosaamiset
Muut saamiset
Siirtosaamiset

Lyhytaikaiset

Myyntisaamiset
Saamiset saman konsernin yrityksiltä
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä
Lainasaamiset
Laskennalliset verosaamiset
Muut saamiset
Siirtosaamiset

Rahoitusarvopaperit

Osuudet saman konsernin yrityksissä
Muut osakkeet ja osuudet
Muut arvopaperit
Rahat ja pankkisaamiset

Vastaavaa yhteensä**VIERAS PÄÄOMA****Pitkäaikainen**

Pääomalainat
Joukkovelkakirjalainat
Vaihtovelkakirjalainat

(jatkuu)

Vararahasto	Lainat rahoituslaitoksilta	2 (2)
Muut rahastot	Eläkelainat	
Yhtiöjärjestyksen / Sääntöjen mukaiset rahastot	Saadut ennakot	
Muut rahastot	Ostovelat	
	Rahoitusvekselit	
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	Velat saman konsernin yrityksille	
	Velat omistusyhteisyriyksille	
Tilikauden voitto (tappio)	Laskennalliset verovelat	
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	Muut velat	
Poistoero	Siirtovelat	
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET	Lyhytaikainen	
Eläkevaraukset	Pääomalainat	
Verovaraukset	Joukkovelkakirjalainat	
Muut pakolliset varaukset	Vaihtovelkakirjalainat	
	Lainat rahoituslaitoksilta	
	Eläkelainat	
	Saadut ennakot	
	Ostovelat	
	Rahoitusvekselit	
	Velat saman konsernin yrityksille	
	Velat omistusyhteisyriyksille	
	Laskennalliset verovelat	
	Muut velat	
	Siirtovelat	
	Vastattavaa yhteensä	

Liite 3. Toimeksiantajayrityksen oikaistu tuloslaskelma

	2012	2013	2014	2015
Porin K-Rauta				
Oikaistu tuloslaskelma				
	2012	2013	2014	2015
Liikevaihto	11306957,69	9422789,64	9385018,97	9043224,57
Liiketoiminnan muut tuotot	12111,32	7530,62	25406,73	21974
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	11319069,01	9430320,26	9410425,7	9065198,57
Aine- ja tarvikekäyttö	-8648357,83	-6910292,4	-6868164,53	-6613520,32
Ulkopuoliset palvelut	-4757,32	-3175,24	-46565,6	-74698,69
Henkilöstökulut	-1081391,38	-998465,84	-1018359,13	-996339,19
Liiketoiminnan muut kulut	-1349991,37	-1197508,9	-1094024,26	-1054303,75
Valmisteveraston muutos				
Käyttökate	234571,11	320877,91	383312,18	326336,62
Suunnitelman mukaiset poistot	-122540,14	-124742,46	-132165,44	-126541,88
Liiketulos	112030,97	196135,45	251146,74	199794,74
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	30000	30000	35000	40500
Muut korko- ja rahoitustuotot	3899,39	4852,8	2623,47	1501,71
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-45869,41	-30789,82	-25750,08	-19784,25
Kurssierot				
Välittömät verot	-25972,7674	-48224,877	-56824,1114	-54976,84
Nettotulos	74088,1826	151973,553	206196,0186	167035,36
Satunnaiset tuotot	2857,49	11302,55	14919,11	0
Satunnaiset kulut	-742,9474	-2938,663	-3878,9686	0
Kokonaistulos	77688,62	160337,44	217236,16	167035,36
Poistoeron muutos	-797,47	2422,31	19420	50577,21
Tilikauden tulos	76891,15	162759,75	236656,16	217612,57

Liite 4. Toimeksiantajayrityksen oikaistu tase vastaavaa

Porin K-rauta							
Oikaistu tase							
Vastaavaa		2012	2013	2014	2015		
Pysyvät vastaavat							
Aineettomat hyödykkeet							
Liikearvo							
Muut aineettomat hyödykkeet		80590,8	68585,6	51077,01	41035,85		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		80590,8	68585,6	51077,01	41035,85		
Aineelliset hyödykkeet							
Maa- ja vesialueet							
Rakennukset ja rakennelmat							
Koneet ja kalusto		468529,82	433923,78	361750,25	264357,68		
Muut aineelliset hyödykkeet							
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		468529,82	433923,78	361750,25	264357,68		
Sijoitukset							
Sisäiset osakkeet ja osuudet							
Muut osakkeet ja osuudet		517277,86	517277,86	573831,17	573831,17		
Sisäiset saamiset							
Muut saamiset							
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä		517277,86	517277,86	573831,17	573831,17		
Leasingomaisuus							
Vaihtuvat vastaavat							
Vaihto-omaisuus							
Aineet ja tarvikkeet		1920813,71	1949403,29	1990595,37	2094387,72		
Keskeneräiset tuotteet							
Valmiit tuotteet							
Muu vaihto-omaisuus							
Vaihto-omaisuus yhteensä		1920813,71	1949403,29	1990595,37	2094387,72		
Myyntisaamiset		263798,04	216577,59	235353,53	205454,71		
Sisäiset myyntisaamiset							
Muut saamiset		558050,67	667199,55	485356,27	442483,89		
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		821848,71	883777,14	720709,8	647938,6		
Rahat ja pankkisaamiset		89953,52	54931,28	52899,94	58444,66		
Vastaavaa yhteensä		3899014,42	3907898,95	3750863,54	3679995,68		

Liite 5. Toimeksiantajayrityksen oikaistu tase vastattavaa

Vastattavaa	2012	2013	2014	2015
Oma pääoma				
Osakepääoma	8409,4	8409,4	8409,4	8409,4
Ylikurssirahasto				
Muut rahastot				
Kertyneet voittovarot	752721,52	757612,67	815372,42	934028,58
Tilikauden tulos	76891,15	162759,75	236656,16	217612,57
Taseen oma pääoma yhteensä	838022,07	928781,82	1060437,98	1160050,55
Poistoero	102866,3048	101073,795	86702,9954	49275,86
Oman pääoman oikaisut				
Oikaistu oma pääoma yhteensä	940888,3748	1029855,62	1147140,975	1209326,41
Vieras pääoma				
Pääomalainat				
Lainat rahoituslaitoksilta	1600330,04	1574893,76	1353938,86	1270754,52
Muut pitkäaikaiset velat				
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	1600330,04	1574893,76	1353938,86	1270754,52
Laskennallinen verovelka	36142,2152	35512,4146	30463,2146	17313,14
Pakolliset varaukset				
Leasingvastuut				
Korolliset lyhytaikaiset velat	100000	100000	100000	100000
Saadut ennakot	21551	19726,86	9573,21	6983,82
Ostovelat	753349,37	750420,99	709472,93	695299,18
Sisäiset ostovelat				
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	446753,42	397489,31	400274,35	380318,61
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	1321653,79	1267637,16	1219320,49	1182601,61
Vastattavaa yhteensä	3899014,42	3907898,95	3750863,54	3679995,68

Liite 6. Toimeksiantajayrityksen kassavirtalaskelma

Kassavirtalaskelma									
Porin K-rauta									
				2012	2013	2014	2015		
Liiketulos				112030,97	196135,45	251146,74	199794,74		
Poistot ja arvonalentumiset				-122540,14	-124742,46	-132165,44	-126541,88		
Käyttökate				234571,11	320877,91	383312,18	326336,62		
Toiminnallisen käyttöpääoman lisäys / vähennys				157251,42	-216120,85	76113,23	-32154,06		
Pakollisten varausten lisäys / vähennys				0	0	0	0		
Toimintajäämä				391822,53	104757,06	459425,41	294182,56		
Rahoitustuotot				33899,39	34852,8	37623,47	42001,71		
Rahoituskulut				-45869,41	-30789,82	-25750,08	-19784,25		
Verot				-25972,767	-48224,877	-56824,1114	-54976,84		
Satunnaiset tuotot/kulut				-742,9474	-2938,663	-3878,9686	0		
Rahoitusjäämä				353136,8	57656,5	410595,72	261423,18		
Investoinnit (netto)				105614,68	112737,26	106552,95	114825,02		
Sijoitusten ja pitkäaikaisten saamisten lisäys / vähennys				0	0	56553,31	0		
Investointijäämä				458751,48	170393,76	573701,98	376248,2		
Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys / vähennys				-143867,68	-100000	-220954,9	-83184,34		
Lyhytaikaisen korollisen vieraan pääoman lisäys / vähennys				-182075,56	0	0	0		
Pääomalainojen lisäys / vähennys				0	0	0	0		
Oman pääoman maksullinen lisäys/vähennys (pl. osingonjako)				-2945,29	0	0	0		
Osingonjako/yksityiskäyttö				-76000	-72000	-101587,5	-121412,5		
Lainasaamisten lisäys/vähennys				0	0	0	0		
Rahavarojen muutos				53862,945	-1606,24	251159,58	171651,36		
Rahavarat tilikauden alussa				163808,48	217671,425	216065,185	467224,765		
Rahavarat tilikauden lopussa				217671,43	216065,185	467224,765	638876,125		

Toimeksiantajayrityksen haastattelu

Haastateltavana oli toimeksiantajayritys Porin K-raudan toinen omistajista Pasi Viitanen. Pasiin vastaukset kysymyksiin on merkitty lainausmerkein. Haastattelu toteutettiin sähköpostin välityksellä 5. joulukuuta 2016.

- Mistä liike-/ nettotuloksen kehittyminen viime vuosina on johtunut? Mitä luvut kertovat yritykselle?

”Liike- ja nettotulokseen vaikuttavat varsinaisen toiminnan (käyttökate) lisäksi myös yhtiön ikä ja rahoitustuotot. Yhtiö on hankkinut koko olemassaolonsa ajan ns. ketjuhyvitteillä Keskon osakkeita ja se kantaa nyt hedelmää. Käyttökatekin on tosin saatu hinattua hyvälle tasolle eli sinällään koko toiminta on terveellä pohjalla ja mitään turhia eriä ei kulurakenteessa juurikaan ole.”

- Mitä yrityksen pääoman tuottojen tulokset kertovat yritykselle, ollaanko tuloksiin tyytyväisiä?

”Tässä taloudellisessa tilanteessa yhtiön tulokseen on oltava enemmän kuin tyytyväinen. Moni kauppa tuskailee tällä hetkellä tuloksensa kanssa. Kun käyttökate on yli kolmen, niin rautakauppa-alalla on oltava tyytyväinen toiminnan tasoon.”

- Mistä yrityksen heikohkot tulokset omavaraisuusasteelle johtuvat? Viime vuosina omavaraisuusaste on ollut kasvussa, onko tämä ollut tiedostettu liike?

”Porin kauppa on hieman liian iso markkinaa nähden. Ja koko ala vaatii pääomia huomattavasti enemmän kuin esimerkiksi ruokakauppa.”

- Nettovelkaantumisasteen (net gearing) määrä on yrityksessä korkea, mistä tämä johtuu? Tulokset myös tämän tunnusluvun osalta parantuneet huomattavasti, onko yrityksessä pyritty vähentämään ulkoisen rahoituksen määrää?

”Kyseessä siis erittäin suuria pääomia vaativa kaupanala ja siksi nuo luettelemasi tunnusluvut ovat heikohkolla tasolla. Koko ajan pyrimme tietysti vähentämään vieraan pääoman osuutta, mutta suuri varasto vaatii myös sen, että kassassa on koko ajan tarpeeksi rahaa.”

(jatkuu)

2 (2)

- Varaston kiertoaika on melko korkea, onko yrityksessä pyritty tehostamaan varaston käyttöä tulevaisuudessa?

”Johtuen ylisuuresta varastosta, myös kiertonopeus on luonnollisesti heikolla tasolla. Pääasia on, että varastomme olisi ns. terve eli hitaasti kiertäviä tuotteita olisi mahdollisimman vähän. Tämän eteen teemme koko ajan töitä.”